

ORIGINALAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS PAVADINIMAS

Įmonės UAB „DAFTA“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) tvarkymo įrenginio sanitarinės apsaugos zonos nustatymas.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

Jonalaukio g. 10, Jonava
Sklypo unikalus Nr. 4610-0019-0008
Sklypo kadastrinis Nr. 4610/0019:8 Jonavos m. k.v.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

UAB „Dafta“ direktorius Artūras Remenčius
Tel. +370 636 66232
el. paštas: info@dafta.lt

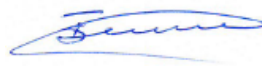
POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS DOKUMENTŲ RENGĖJAS

MB „Aplinkosaugos specialistai“
Juridinio asmens kodas 304742906,
Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos
licencija, verstis poveikio visuomenės
sveikatai vertinimu Nr. VSL-944
Tel. 0 672 40 032
El. p.: tomas@aplinkosaugospecialistai.lt
www.aplinkosaugospecialistai.lt

ATASKAITOS VERSIJA |

RENGIMO METAI 2026

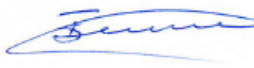
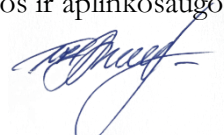
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
Direktorius	Tomas Semėnas	
Aplinkosaugos PV	Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617	

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą)

Ūkinės veiklos organizatorius	UAB „Dafta“
Įmonės kodas	303212869
Atsakingas asmuo, Adresas, tel., faksas, el. paštas	Įmonės vadovas Artūras Remenčius J. Basanavičiaus g. 75, Jonava LT-55110 Tel.: +370 636 66232 el. paštas: info@dafta.lt

2. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėją

Dokumentų rengėjas	MB „Aplinkosaugos specialistai“
Pareigos	MB „Aplinkosaugos specialistai“ direktorius Tomas Semėnas Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu Nr. VSL-944 Visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos PV Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617
Buveinės adresas, tel., kontaktinis mob.	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius Mob.: 0 672 40 032
Korespondencijos siuntimo adresas	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
El. paštas	tomas@aplinkosaugospecialistai.lt

Turinys

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS	7
3.1. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)	7
3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai	7
PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	26
3.7. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;	26
5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS	34
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	61
8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS	67
9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	71
10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS.....	72
11. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS	72

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

ENTP Eksploatuoti netinkama transporto priemonė

PVSV Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PAV Poveikio aplinkai vertinimas

SAZ Sanitarinė apsaugos zona

TP Transporto priemonė

ŪV Ūkinė veikla

Ivadas

Įmonės UAB „Dafta“ pagrindinė veikla yra eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP) tvarkymas, apimantis priėmimą, ardymą ir laikymą. ENTP įrenginio projektinis pajėgumas po veiklos išplėtimo: įrenginyje per metus sutvarkoma iki 250 vnt. sunkiasvorių transporto priemonių, kurių bendras svoris – 2000 t; vienu metu įrenginyje laikoma iki 165 t pavojingų atliekų ir iki 520 t nepavojingų atliekų.

UAB „Dafta“ darbo laikas – 5 darbo dienos (I-V) per savaitę nuo 8.00 iki 17.00 val. (40 val./savaitę). Savaitgaliais ir šventinėmis dienomis nedirbama. ENTP demontavimo darbus atlieka 10 darbuotojų.

UAB „Dafta“ ENTP tvarkymo įrenginyje iš fizinių ir juridinių asmenų yra priimamos nenukenksmintos N kategorijos ENTP. Priėmimo metu ENTP apžiūrima vizualiai ir įvertinama jos būklė. Patikrinama ar neteka skysčiai, ar nėra kitų pašalinių daiktų ar atliekų. ENTP surinkimas ir laikymas vykdomas tam skirtoje zonoje, esančioje įmonės kieme. Bendras ENTP surinkimo ir laikymo zonos plotas yra 737 m². Laikantis gaisrinės saugos reikalavimų, ENTP laikomos ne didesnio kaip 300 m² ploto sancaupose, tarp jų išlaikant 4 m tarpus. Kiemo teritorija yra padengta nelaidžia vandeniui danga ir įrengta taip, kad paviršinės nuotekos nuo jos nutekėtų ant šalia esančių teritorijų bei ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų, o susidarančios paviršinės nuotekos yra surenkamos ir prieš išleidimą į aplinką valomos. Priimtose atliekos iki tolimesnio jų tvarkymo laikomos ne ilgiau kaip 3 mėnesius.

Tvarkymui priimtose ENTP yra nukensminamos, pašalinant pavojingus skysčius ir kitas pavojingas sudedamąsias dalis. Visi ENTP apdorojimo darbai yra vykdomi uždaroje patalpoje, tinkamai pritaikytose zonose, kurios padengtos kieta, skysčiams nelaidžia danga. Visose apdorojimo zonose yra laikomi sorbentai išsiliejusiems skysčiams surinkti bei yra sandarios talpos laikinam susidariusių atliekų saugojimui. Apdorojimo metu susidarančios atliekos dienos eigoje yra perkeliamos į jų laikymui skirtas vietas.

Paskutiniame ENTP tvarkymo etape yra atskiriamos naudojimui tinkamos dalys ir mazgai. Dalys ir mazgai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų, laikomi tik uždaroje patalpoje su kieta, skysčiams nelaidžia danga. Skysčių išsiliejimo atvejams neutralizuoti įrenginyje visuomet laikoma ne mažiau kaip 20 kg absorbento. Atviroje teritorijoje laikomos tik tos dalys ir mazgai, kurios nėra jautrios atmosferos poveikiui ir kuriuose nėra skysčių ar į aplinką galinčių patekti pavojingų medžiagų, pvz. kėbulai, kėbulų dalys ir pan.

Tvarkymo metu susidarę naudojimui nebetinkamos sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams.

Mažų gabaritų atliekos bei detalės ir mazgai į laikymo vietas perkeliama rankiniu būdu, tačiau dalis susidarančių atliekų bei naudojimui tinkamų detalių ir mazgų būna stambių gabaritų, todėl jų perkėlimui į laikymo vietas yra naudojami dyzeliniai krautuvai, kurių veiklos metu į aplinkos orą išmetami teršalai. Bendras dalių ir mazgų laikymui skirtų zonų plotas yra 2258 m². Šiose zonose yra įrengti stelažai, skirti dalių laikymui, kurie leidžia optimaliai išnaudoti sandėliavimui skirtą plotą. Tvarkymo metu susidarę atliekos bus laikomos kieme esančioje zonoje. Bendras atliekų laikymui skirtos zonos plotas yra 1133 m².

Bendrovė savo veiklą vykdo adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas priklauso Lietuvos Respublikai. Sklype esantys statiniai, kuriuos eksploatuoja UAB „Dafta“, nuosavybės teise priklauso įmonei. Bendras sklypo plotas 2,8544 ha, UAB „Dafta“ 1,8085 ha ploto sklypo dalį valdo nuomos teisėmis.

UAB „Dafta“ veikla vykdoma Jonavos m. pakraštyje esančioje pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoje. Artimiausias gyvenamasis namas nuo PŪV objekto teritorijos nutolęs ~ 0,19 km šiaurės vakarų kryptimi. Gyvenamąją teritoriją nuo veiklos vietos skiria apsauginių želdinių juosta. Visose kitose pusėse objektas ribojasi su komercinės/pramoninės paskirties teritorijomis. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas PŪV atžvilgiu yra Skarulių Šv. Onos bažnyčia ir Skarulių kapinės (Skarulių g. 45, Jonava), nuo PŪV nutolę apie 0,4 km šiaurės kryptimi. Artimiausia formaliojo švietimo įstaiga randasi už daugiau nei 1,8 km, neformaliojo švietimo – už ~1,17 km.

Ūkinės veiklos vykdymo metu teršalai į aplinkos orą pateks iš keturių stacionarių neorganizuotų aplinkos oro taršos šaltinių Nr. 601, 602, 603, 604, kurių metinis kiekis bus 0,0653 t. Numatoma, kad per dieną į ŪV teritoriją atvyks iki 10 sunkiasvorių ir 52 lengvųjų transporto priemonių.

Triukšmo tarša susidaro dėl esamose patalpose vykdomo ENTP apdorojimo, kur triukšmas sklinda nuo rankinių įrankių, taip pat patalpose atliekamų sunkiasvorio transporto remonto darbų, sandėliavimo patalpose judančio šakinio krautuvo, vidinėse patalpose veikiančio kompresoriaus, sunkiasvorių ir lengvųjų automobilių judėjimo sklype ir kt. Triukšmo šaltiniai detalčiai nagrinėjami triukšmo vertinimo ataskaitoje (PVSV ataskaitos 5 priedas). Atlikus triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, jog ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukeliamas triukšmas ties veiklos sklypo ribomis dienos laikotarpiu neviršija ribinės 55 dB(A) vertės, nustatytos HN 33:2026 2 lentelės 1 punkte.

UAB „Dafta“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

Atliktais teršalų bei triukšmo sklaidos modeliavimo duomenimis prognozuojama, kad už įmonės veiklavietės ribos sklype, taip pat ir artimiausioje gyvenamojoje bei visuomeninės paskirties aplinkoje, viršnorminės fizikinės, cheminės taršos ir taršos kvapais ūkinė veikla negeneruos.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Įmonė veiklą vykdo pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2024-08-28 sprendimą Nr. (30-4)-A4E-10046 išduoti išduotą Taršos leidimą Nr. TL-K.1-55/2024 (TL dokumentas pridedamas PVSV ataskaitos 3 priede).

UAB „Dafta“ planuojamai ūkinei veiklai – eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo įrenginio pajėgumų išplėtimo, Jonalaukio g. 10, Jonava, 2026 metais buvo atlikta atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūra. Aplinkos apsaugos agentūra 2026-04-08 raštu Nr. (30-4)-A4E-3856 Vadovaujantis PAV įstatymo² 7 straipsnio 5 dalimi ir atsižvelgus į išdėstytus motyvus priimta atrankos išvada, kad UAB „Dafta“ planuojamai ūkinei veiklai – ENTP veiklos pajėgumų išplėtimui - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (Atrankos dėl PAV derinimo dokumentas pridedamas PVSV ataskaitos 3 priede).

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint įmonei nustatyti sanitarinę apsaugos zoną pagal įmonės taršos šaltinių sukeltą taršos izolinijas. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai. Įmonė suvaldo savo veiklos taršą veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama SAZ nustatyti su UAB „Dafta“ veiklavietės ribomis žemės sklype adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Nustatomas SAZ plotas - 1,8085 ha.

PVSV ataskaita parengta vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (toliau – PVSV nurodymai).

¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166, patvirtintas 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2026-05-01 -)

²LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas 2017-06-27 Nr. XIII-529 (galiojanti suvestinė redakcija 2026-02-21)

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3.1. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)

Vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007-11-20, Nr. 119-4877), pareiškiama ūkinė veikla priskiriama:

E sekcija – VANDENS TIEKIMAS NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS

38 – Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas

38.31 – Mašinų duženų išmontavimas

38.31

Mašinų duženų išmontavimas

Į šią klasę įeina bet kokių duženų (automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos) išmontavimas medžiagų atgavimo tikslais.

Į šią klasę neįeina:

- naudotų daiktų, tokių kaip šaldytuvai, šalinimas, siekiant sunaikinti kenksmingąsias atliekas, žr. 38.22
- automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos išmontavimas, siekiant gauti perparduoti tinkamas dalis, žr. G sekciją.

3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

3.2.1. Ūkinės veiklos pobūdis ir pajėgumas

Ūkinės veiklos objekte yra vykdomas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (atliekų sąrašo kodas 16 01 04*) tvarkymas – priėmimas, laikymas, nukenksminimas ir demontavimas; pakartotiniam naudojimui tinkamų dalių atskyrimas iš ENTP, paruošimas naudoti ir jų pardavimas bei veiklos metu susidarančių atliekų laikymas ir perdavimas kitiems atliekų tvarkytojams. Tvarkymui priimamos N kategorijos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, žymimos kodu 16 01 04*. Nukenksmintos ENTP, žymimos kodu 16 01 06, iš atliekų turėtojų nepriimamos, tačiau jos gali susidaryti įmonės veiklos metu, todėl toliau yra pateikiama informacija ir apie eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių (16 01 06) tvarkymą.

ENTP įrenginio projektinis pajėgumas po veiklos išplėtimo: įrenginyje per metus sutvarkoma iki 250 vnt. sunkiasvorių transporto priemonių, kurių bendras svoris – 2000 t; vienu metu įrenginyje laikoma iki 165 t pavojingų atliekų ir iki 520 t nepavojingų atliekų.

1 lentelė. ENTP tvarkymo pajėgumų pokytis (tvarkymo būdas R12 – atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1–R11 veiklų).

Srautas	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Didžiausias tvarkomas atliekų kiekis, t
TS-10	16 01 04*	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės	2000
0812	16 01 06	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių	2000*

Nukenksmintos ENTP, žymimos kodu 16 01 06, iš atliekų turėtojų nėra ir nebus priimanamos, tačiau jos gali susidaryti įmonės veiklos metu nukenksminus eksploatuoti netinkamas transporto priemones, žymimas kodu 16 01 04, todėl planuojamas tvarkyti nepavojingųjų ENTP kiekis prilyginamas pavojingųjų ENTP kiekiui.

2 lentelė. Nepavojingųjų atliekų laikymo pajėgumų pokytis (tvarkymo būdas R13 – R1–R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas).

Srautas	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Didžiausias laikomas atliekų kiekis, t	Planuojamas laikyti didžiausias atliekų kiekis, t
0812	16 01 06	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių	80	480
0611	16 01 17	juodieji metalai	12	25
0626	16 01 18	spalvotieji metalai	1	3
0141	16 08 01	panaudoti katalizatoriai, kuriuose yra aukso, sidabro, renio, rodžio, paladžio, iridžio arba platinos (išskyrus nurodytas 16 08 07 pozicijoje)	0,05	0,5
0843	16 01 12	stabdžių trinkelės, nenurodytos 16 01 11	0,1	0,5
	16 01 22	kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys		
1022	16 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	0,1	0,5
0742	16 01 19	plastikai	3,5	4,5
0712	16 01 20	stiklas	0,5	1
0731	16 01 03	naudoti nebetinkamos padangos	2,5	5

Iš viso: 99,75 520

3 lentelė. Pavojingųjų atliekų laikymo pajėgumų pokytis (tvarkymo būdas R13 – R1–R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas)

Srautas	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Didžiausias laikomas atliekų kiekis, t	Planuojamas laikyti didžiausias atliekų kiekis, t
TS-10	16 01 04*	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės	8,3	160
TS-03	15 02 02*	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai	0,05	0,4

Srautas	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Didžiausias laikomas atliekų kiekis, t	Planuojamas laikyti didžiausias atliekų kiekis, t
		drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis		
TS-02	13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	0,3	1
TS-10	16 01 07*	tepalų filtrai	0,08	0,4
TS-10	16 01 13*	stabdžių skystis	0,02	0,2
TS-10	16 01 14*	aušinamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų medžiagų	0,3	1
TS-10	16 01 21*	pavojingos sudedamos dalys, nenurodytos 16 01 07-16 01 11; 16 01 13 ir 16 01 14	0,15	1
TS-06	16 06 01*	švino akumuliatoriai	0,7	1
Iš viso:			9,9	165

Po ENTP demontavimo susidariusios pavojingos ir nepavojingos atliekos perduodamos atliekų tvarkytojams, su kuriais yra sudarytos sutartys. Atliekų tvarkytojas atliekas surenka savo transportu. Atliekų perdavimas fiksuojamas GPAIS sistemoje, suformuojant atliekų darytojo, vykdančio atliekų susidarymo apskaitą, perduodamų atliekų lydraštį. Atliekos licencijuotiems atliekų tvarkytojams perduodamos iš laikinojo atliekų saugojimo zonų.

Surinktos atliekos, taip pat po atliekų apdorojimo gautos atliekos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, iki perdavimo galutiniam tvarkytojui naudojimui laikomos ne ilgiau nei 3 metus, o šalinimui skirtos atliekos – ne ilgiau nei metus.

Įmonėje veikla vykdoma vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais teisės aktais nustatytais reikalavimais. Įmonėje vykdoma atliekų tvarkymo apskaita; Atliekų priėmimo procedūra atitinka atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; atliekų tvarkymo metu išsipylusios išsibarsčiusios atliekos yra surenkamos sorbentais, pašluostėmis ir kitomis priemonėmis, nuolatos palaikoma švari aplinka.

3.2.2. Naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

UAB „Dafta“ įmonėje ENTP tvarkymo metu atliekos nenaudojamos, bet yra vykdomas jų paruošimas naudoti ir šalinti (R12) bei atliekų laikymas (R13). ENTP paruošimo naudoti ir šalinti (ardymo) metu naudojami sorbentai išsiliejusiems skysčiams surinkti. ENTP veikloje metalų pjaustymas vykdomas kampiniais šlifuoκληais bei dujomis. Radioaktyviųjų medžiagų ūkinėje veikloje naudoti neplanuojama. Planuojami naudoti ir laikyti žaliavų kiekiai pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė. Planuojami naudoti ir laikyti žaliavų kiekiai

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt.	Kiekis, vienu metu laikomas vietoje, laikymo būdas
1.	Sorbentai	0,100 t/metus	0,060 t (3x20 kg) laikoma ENTP apdorojimo patalpose ir pavojingųjų atliekų laikymo konteineryje
2.	Propanas-butanai	2100 l	200 l (4 balionai po 50 l) ENTP apdorojimo patalpose
3.	Deguonis	4200 l	400 l (8 balionai po 50 l)

			ENTP apdorojimo patalpose
4.	Dyzelinas	1250 l/metus	Laikyti neplanuojama

Ūkinės veiklos vykdymo metu vanduo naudojamas tik buitiniams reikmėms. Vanduo tiekiamas iš UAB „Jonavos vandenys“ valdomo centralizuoto vandentiekio. ENTP tvarkymo veikloje dirba 10 darbuotojų, projektinis vandens sunaudojimas darbuotojų ūkio-buities reikmėms – 0,250 m³/d (vid. metinis kiekis – 62,50 m³/m). Buitinės nuotekos išleidžiamos į UAB „Jonavos vandenys“ buitinių nuotekų tinklus. Kitų gamtos išteklių naudoti neplanuojama.

UAB „Dafta“ vykdomos ENTP tvarkymo veiklos metu gamybinės nuotekos nesusidaro. Teritorijoje įgyvendinti paviršinių nuotekų tvarkymo sprendiniai pilnai atitinka Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus: kiemo teritorija dengta kieta, skysčiams nelaidžia betono danga ir įrengta taip, kad paviršinės nuotekos nuo jos nutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Susidarancios paviršinės nuotekos surenkamos ir valomos UAB „Dafta“ priklausančiuose vietiniuose valymo įrenginiuose (alyvos separatoriuje su purvo nusodintuvu), užtikrinančiuose, kad į aplinką išleidžiamos nuotekos atitiks Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento V skyriaus 18 punkto reikalavimus. Bendras nuotekų surinkimo plotas po plėtros siekia 1,23 ha. Šiame plote susidarantis metinis paviršinių nuotekų kiekis bus 6891,075 m³/metus. Kadangi UAB „Dafta“ veiklai netaikoma prievolė vykdyti instrumentinę išleidžiamų nuotekų kiekio apskaitą, nuotekų apskaitos prietaisų nėra įrengta. Paviršinių nuotekų kiekis (Wf) apskaičiuotas pagal formulę:

$$Wf = 10 \times Hf \times ps \times F \times K, \text{ m}^3/\text{mėnesį ar kitą ataskaitinį laikotarpį},$$

čia:

Hf – vidutinis daugiamečių kritulių kiekis tam tikroje teritorijoje, mm (Vadovaujantis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos daugiamečiais stebėjimų duomenimis vidutinis kritulių kiekis Jonavos savivaldybėje 650-700 mm, skaičiavimuose naudojamas vidurkis 675 mm);

ps – paviršinio nuotėkio koeficientas:

ps=0,85 – stogų dangoms;

ps=0,83 – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

ps=0,78 – akmenų grindiniui;

ps=0,4 – iš dalies vandeniui laidiems paviršiams (pavyzdžiui, sutankintas gruntas, žvyras, skalda, ir pan.);

ps=0,2 – žaliesiems plotams (pavyzdžiui, pievos, vejės, gėlynai ir pan.), kuriuose įrengta vandens surinkimo infrastruktūra;

ps=0,8 – koeficientas taikomas, kuomet teritorija yra planuojama ir (ar) nėra žinomas paviršiaus tipas;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas, – $K=0,85$, jei nešalinamas, – $K=1$.

$$W_f = 10 \times 675 \times 0,83 \times 1,23 \times 1 = 6891,075 \text{ m}^3/\text{metus}$$

Numatomas vidutinis paviršinių nuotekų kiekis yra $6891,075 \text{ m}^3/\text{metus}$, $\sim 18,88 \text{ m}^3/\text{parą}$ arba $\sim 0,22 \text{ l/s}$. Teritorijoje įrengtas nuotekų valymo įrenginys pajėgus išvalyti ženkliai didesnę nuotekų srautą – 10 l/s

Įmonėje per metus vidutiniškai $\sim 69000 \text{ kWh}$ elektros energijos, vedama elektros apskaita.

ENTP tvarkymo veikloje naudojami du dyzeliniai krautuvai: TOYOTA 52-8FDF30 ir Haulotte FH17.30. Bendros dyzelinio kuro sąnaudos siekia iki $\sim 1250 \text{ l/metus}$.

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

3.3.1. Esamų statinių išdėstymo planas

UAB „Dafta“ ENTP tvarkymo veikla vykdoma Gamybos, pramonės paskirties pastate, esančiame sklype, adresu Jonalaukio g. 10, Jonava (Pastatas – Mechaninės dirbuvės). unikalus Nr. 4697-6006-0049, bendras pastato plotas $2659,02 \text{ m}^2$. Žymėjimas plane – 4G2b. Pastatas dviejų aukštų, sienos - betono blokelių. ENTP demontavimo veikla vykdoma pastate su nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui.

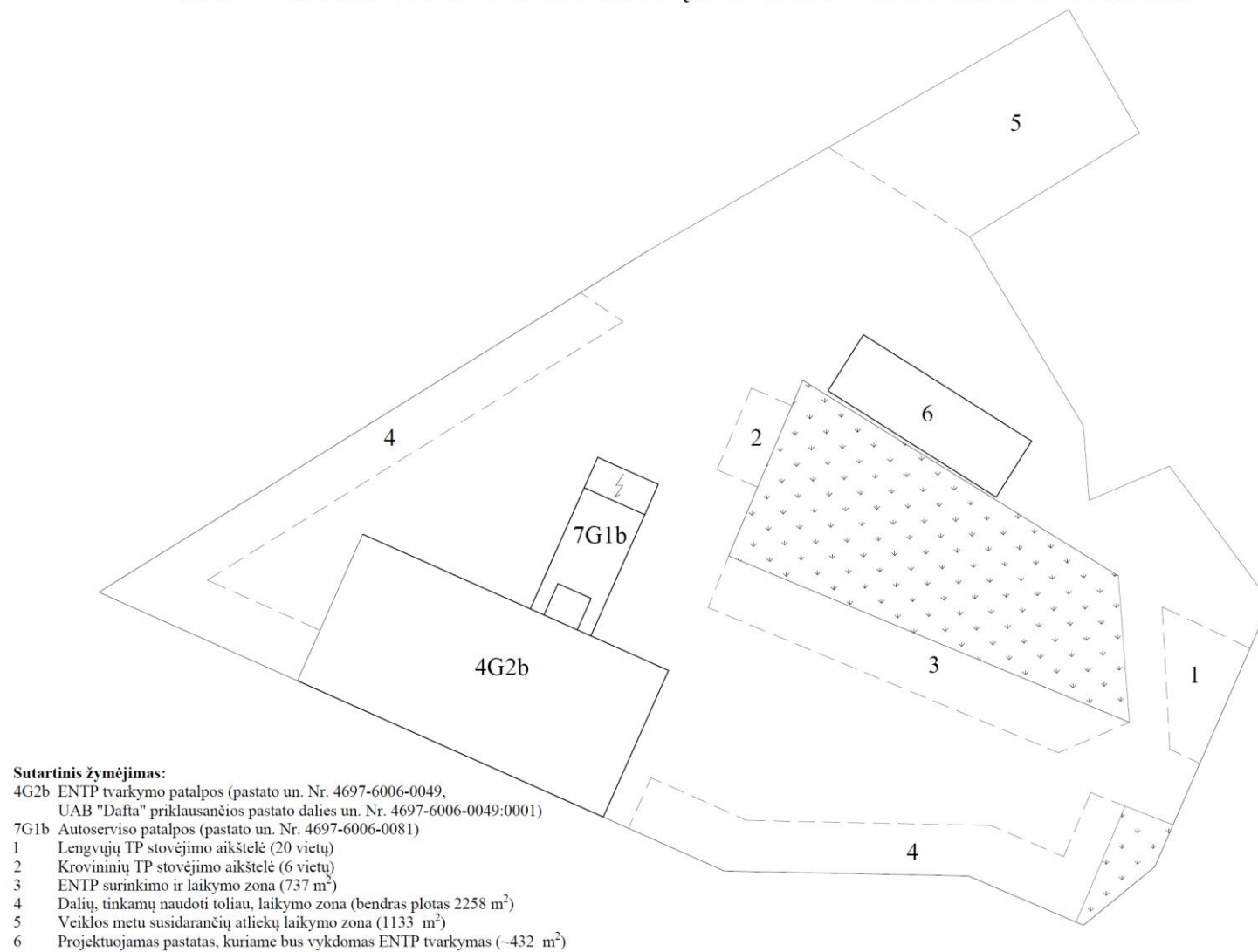
UAB „Dafta“ veikla vykdoma Pagalbinio ūkio paste – Pastatas-Mašinų praleidimo punktas. Unikalus Nr. 4697-6006-0081, užstatymo plotas – $244,79 \text{ m}^2$. Žymėjimas plane – 7G1b. Pastatas vieno aukšto, sienos - betono blokelių.

Šiuo metu sklype įgyvendinami ūkinės veiklos plėtros sprendiniai (2026 metais įmonei buvo atlikta atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūra ir priimta teigiama išvada dėl įmonės plėtros sprendinių, AAA sprendimas pateikiamas 3 priede). Projektuojamas pastatas, kuriame bus vykdomas ENTP tvarkymas. Planuojamas projektuojamo pastato bendras plotas - 432 m^2 .

Ūkinei veiklai naudojamos teritorijos planas su ūkinei veiklai esamų naudojamų bei planuojamų statinių išdėstymu pateikiamas 1 pav., 12 p.

Nekilnojamojo turto centrinio duomenų banko registro išrašų kopijos (žemės sklypo ir patalpų) pateikiamos PVSV Ataskaitos 1 priede.

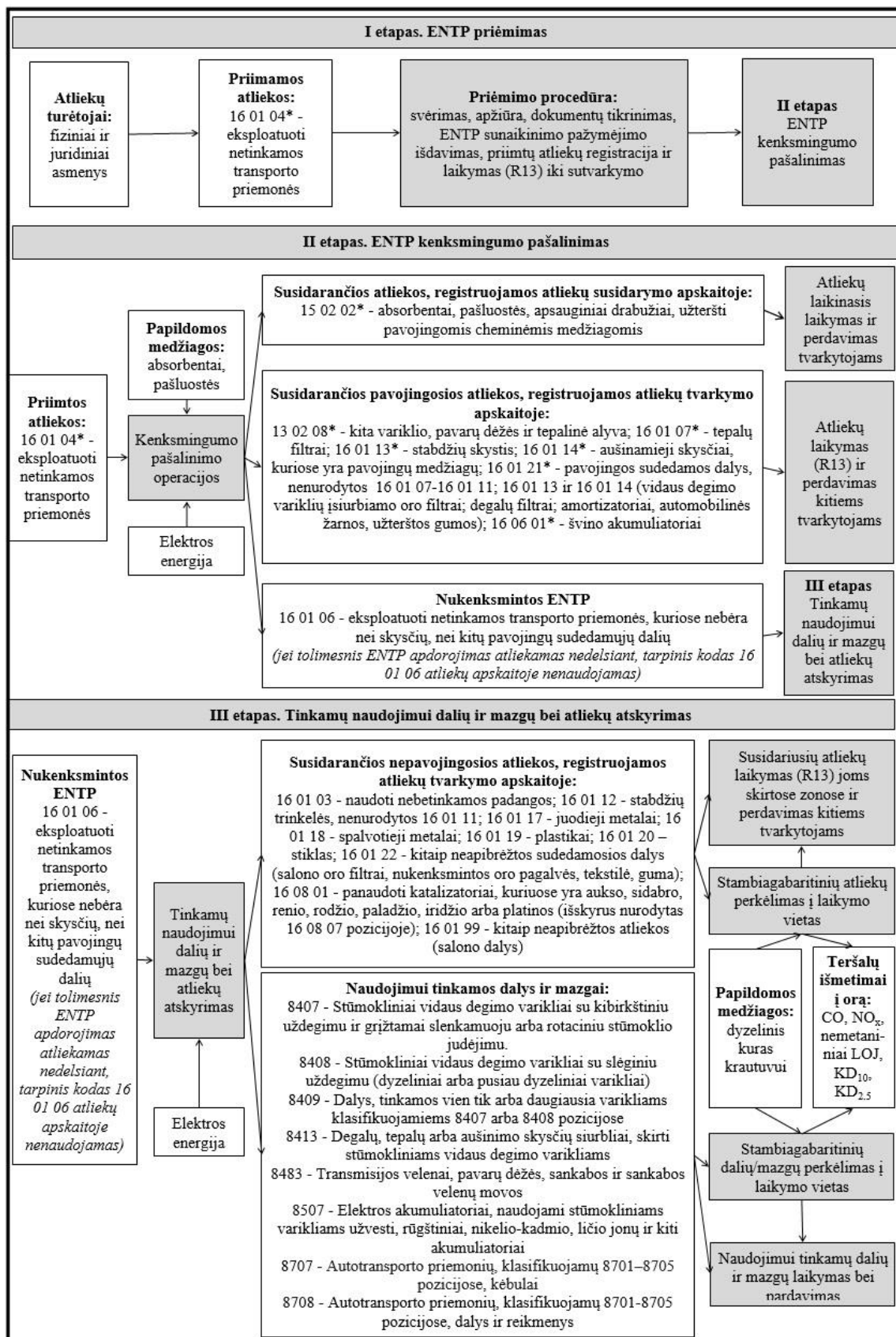
UAB "DAFTA" ENTP TVARKYMO ĮRENGINIO TERITORIJOS PLANAS

1 pav. Ūkinei veiklai naudojamos teritorijos planas su ūkinei veiklai esamų naudojamų bei planuojamų statinių išdėstymu.

3.3.2. ENTP tvarkymo įrenginio technologinis aprašymas

ENTP atliekų tvarkymo eigos, technologinių procesų etapų schema

2 pav. ENTP tvarkymo technologinė schema.

ENTP laikymas ir paruošimas tolesniam naudojimui

UAB „Dafta“ ENTP tvarkymo įrenginyje iš fizinių ir juridinių asmenų yra priimamos nenukenksmintos N kategorijos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP), žymimos atliekų sąrašo kodu 16 01 04* – eksploatuoti netinkamos transporto priemonės. Priimtos ENTP apdorojamos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galima pakartotinai naudoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalis. Atliekos, susidariusios vykdant apdorojimo veiklą, yra rūšiuojamos ir tvarkomos Atliekų tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka.

Apdorojant eksploatuoti netinkamas transporto priemones, pirmiausia būtina atlikti jų kenksmingumo pašalinimo operacijas:

- ✓ išimti akumuliatorių, bateriją ir suskystintų dujų balioną;
- ✓ išimti arba padaryti nekenksmingas sprogiąsias dalis (pavyzdžiui, oro pagalves);
- ✓ išleisti degalus, variklio alyvą, pavarų dėžės alyvą, hidraulinę alyvą, aušinimo skystį, stabdžių skystį, akumuliatorių rūgštį, oro kondicionavimo sistemų skystį ir kitus skysčius iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių į atskiras talpyklas. Šie skysčiai gali likti pakartotinai naudojamose eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalyse tik tuo atveju, jei juos pašalinus sutriktų šių dalių funkcionalumas;
- ✓ išimti gyvsidabrio, švino, kadmio ar šešiavalenčio chromo turinčias dalis, kiek įmanoma jas identifikuoti, sudėti į atskiras talpyklas;
- ✓ išimti ir atskirti atrinktas pavojingas chemines medžiagas ir dalis taip, kad neužterštų vėliau į smulkintuvą (įrenginį, smulkinantį eksploatuoti netinkamą transporto priemonę į gabalus arba dalis, įskaitant pakartotinai naudojamam metalo laužui gauti) patenkančių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekų (UAB „Dafta“ ENTP smulkinimo neplanuoja, tačiau yra teorinė galimybė, kad dalinai apdorotos ENTP gali būti perduodamos kitiems tvarkytojams, vykdantiems smulkinimą);
- ✓ išsiurbti freoną (tam naudojama mobili šaldymo agento ištraukimo įranga, darbus atlieka atestuotas specialistas, išklauses darbuotojų, dirbančių su OAM ir F-dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šiluminiais siurbliais mokymo programą ir turintis kvalifikacinį pažymėjimą)

Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės turi būti padaromos nekenksmingos per tris mėnesius nuo eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo datos. Padarius eksploatuoti netinkamas transporto priemones nekenksmingas, atliekamos kitų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių atskyrimo operacijos, kad būtų galima jas pakartotinai naudoti ir (ar) perdirbti:

- ✓ išimami katalizatoriai;
- ✓ išimamos vario, aliuminio, magnio turinčios dalys, jei šie metalai neatskiriami smulkinant eksploatuoti netinkamas transporto priemones;
- ✓ nuimamos padangos ir stambios plastikinės dalys (pavyzdžiui, bamperiai, armatūros plokštės, skysčių talpyklos ir pan.) taip, kad jas būtų galima perdirbti, jei jos neatskiriamos smulkinant eksploatuoti netinkamas transporto priemones;
- ✓ išimami stiklai.

2 pav., 13 p. pateikiama ENTP (16 01 04*) tvarkymo technologinio proceso schema, kurioje pilkos spalvos langeliuose nurodyti procesai, baltos – procesų metu naudojamos ir susidarančios atliekos, medžiagos, energija. Visas tvarkymo procesas apima 3 etapus: I etapas – ENTP priėmimas, II etapas – ENTP kenksmingumo pašalinimas, III etapas – tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas.

I etapas. ENTP priėmimas.

UAB „Dafta“ ENTP tvarkymo įrenginyje iš fizinių ir juridinių asmenų yra priimamos nenukenksmintos N kategorijos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP). Priėmimo metu eksploatuoti netinkama transporto priemonė apžiūrima vizualiai ir įvertinama jos būklė. Patikrinama ar neteka skysčiai, ar nėra kitų pašalinių daiktų ar atliekų. Sutikrinamas automobilio valstybinis Nr., kėbulo Nr., kategorija, klasė, transporto priemonės registravimą patvirtinantis dokumentas. Jei atliekų siuntėjas juridinis asmuo – patikrinamas atliekų perdavimo lydraštis GPAIS sistemoje. Valstybės įmonės „Regitra“ interneto tinklalapyje <http://www.regitra.lt> patikrinama, ar transporto priemonė nėra suvaržyta turtinių teisių apribojimų (arešto, įkeitimo ar kt.). Jei visi dokumentai tvarkingi ir turtinių teisių apribojimų nėra, eksploatuoti netinkama transporto priemonė priimama tvarkymui, prieš tai pasvėrus ją veiklos vykdytojo arba kitos įmonės svarstyklėmis, kurios metrologiškai patikrintos Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo nustatyta tvarka ir naudojamos laikantis gamintojo parengtu techninio matavimo priemonės aprašu. Priimant N1 klasės transporto priemones, užpildomi du ENTP sunaikinimo pažymėjimo egzemplioriai: vienas jų atiduodamas eksploatuoti netinkamos transporto priemonės savininkui, o kitas laikomas įmonėje, bei, pildant atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą teisės aktų nustatyta tvarka, skaitmeninė pažymėjimo kopiją įkeliami ir pažymėjimo duomenys suvedami į Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą, jei sistema leidžia tokius duomenis pateikti.

ENTP surinkimas ir laikymas vykdomas tam skirtoje zonoje Nr. 3 (žr. 1 pav., 12 p.), esančioje įmonės kieme. Bendras ENTP surinkimo ir laikymo zonos plotas yra 737 m². Laikantis gaisrinės saugos reikalavimų, ENTP bus laikomos ne didesnio kaip 300 m² ploto sankaupose, tarp jų išlaikant 4 m tarpus. Tarpai tarp sankaupų užims 40 m² plotą, todėl laikymui lieka 697 m² plotas, kuriame numatoma formuoti 3 sankaupas – vieną pavojingų ENTP (plotas 232 m², aukštis 4 m) ir dvi nepavojingų (bendras plotas 465 m², aukštis 4 m). Apytiksliai vilkikas užima 15 m² (matmenys 2,5x6 m) ir sveria 8 t. Esant reikalui juos galima krauti vieną ant kito 2 aukštais (bendras aukštis bus ne didesnis kaip 4 m), taigi į laikymui skirtą plotą galima sutalpinti iki 92 vnt (736 t) ENTP. Kiemo teritorija yra padengta nelaidžia vandeniui danga ir įrengta taip, kad paviršinės nuotekos nuo jos nutekėtų ant šalia esančių teritorijų bei ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų, o susidarančios paviršinės nuotekos yra surenkamos ir prieš išleidimą į aplinką valomos. Monitoringo nuostatuose nustatyta tvarka įmonės teritorijoje bus atliekamas požeminio vandens kokybės monitoringas. Priimtose atliekos iki tolimesnio jų tvarkymo laikomos ne ilgiau kaip 3 mėnesius.

II etapas. ENTP kenksmingumo pašalinimas.

Šiame etape tvarkymui priimtose ENTP yra nukensminamos, pašalinant pavojingus skysčius ir kitas pavojingas sudedamąsias dalis. Visi ENTP apdorojimo darbai yra vykdomi uždaroje patalpose, tinkamai pritaikytose zonose Nr. 1 (žiūr. 3 pav., 18 p. ir 4 pav., 19 p.), kurios padengtos kieta, skysčiams nelaidžia danga. Visose apdorojimo zonose yra laikomi sorbentai išsiliejusiems skysčiams

surinkti bei yra sandarios talpos laikinam susidariusių atliekų saugojimui. Apdorojimo metu susidaranti atliekos dienos eigoje yra perkeliama į jų laikymui skirtas vietas, esančias zonoje Nr. 5 (žr. 1 pav., 12 p.).

Kondicionavimo sistemoje esantis freonas yra pašalinamas jį išsiurbiant mobilia šaldymo agento ištraukimo įranga. Darbus atlieka atestuotas įmonės darbuotojas, išklauses darbuotojų, dirbančių su OAM ir F-dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šiluminiais siurbliais mokymo programą ir turintis kvalifikacinį pažymėjimą. Saugiai ištrauktos ir į sandarias talpas surinktos OAM ir F-dujos yra panaudojamos įmonės servise remontuojamų automobilių kondicionavimo sistemų papildymui. Visi su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis susiję darbai vykdomi laikantis 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir LR aplinkos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-542 „Dėl LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ patvirtinimo“ reikalavimų.

Oro pagalvės yra nukenksminamos aktyvuojant jų išsiskleidimo mechanizmus. Nukenksminimo operaciją vykdomas darbuotojas naudoja apsauginiais akiniais ir ausinėmis. Pradėdamas procedūrą darbuotojas pirmiausiai patikrina, ar automobilio salone nėra pašalinių nepritvirtintų daiktų, tuomet prie oro pagalvės išsiskleidimo mechanizmo prijungia du laidus, kuriuos iš ENTP salono išveda pro duris. Visos automobilio durys ir langai sandariai uždaromi ir prie išsiskleidimo mechanizmo prijungtų laidų galai trumpam prijungiami prie 12V maitinimo šaltinio (pvz. akumuliatoriaus), taip duodant impulsą mechanizmo aktyvavimui. Susprogdintos oro pagalvės tampa nebe pavojingomis. Atliekant ENTP kenksmingumo pašalinimo operacijas gali būti naudojami elektriniai įrankiai, kurių veikimui reikalinga elektros energija, taip pat gali būti naudojami nedideli kiekiai papildomų medžiagų (absorbentų, pašluosčių), kurias užteršus susidaro pavojingosios atliekos 15 02 02* - absorbentai, pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis. Šios atliekos nėra įskaičiuojamos į tvarkymo metu susidarantių atliekų kiekį ir yra apskaitomos atliekų susidarymo apskaitoje. Tvarkymo metu atskirtos pavojingosios sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams. Nukenksminimo metu susidaranti pavojingosios atliekos yra mažų gabaritų ir į laikymo vietas perkeliama rankiniu būdu.

Jei dėl kokių nors priežasčių tolimesnis nukenksmintų ENTP tvarkymas yra atidedamas vėlesniam laikui (pvz. kai per trumpą laikotarpį planuojama priimti didesnę ENTP kiekį ir dėl darbų krūvio greitas jų demontavimas tampa sudėtingas), tokios ENTP yra perkeliama į nukenksmintų ENTP laikymo zoną, užfiksuojamos atliekų tvarkymo apskaitoje kodu 16 06 01 (eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių) ir laikomos iki tolimesnio tvarkymo (bet ne ilgiau kaip vienerius metus). Įprastiniu veiklos atveju III ENTP tvarkymo etapas (tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas) vykdomas nedelsiant ir atliekų apskaitoje tarpinis kodas 16 01 06 nėra naudojamas.

III etapas. Tinkamų naudojimui dalių ir mazgų bei atliekų atskyrimas.

Paskutiniame ENTP tvarkymo etape yra atskiriamos naudojimui tinkamos dalys ir mazgai. Akumuliatorių tinkamumas tolimesniam naudojimui įvertinamas voltmetru pamatuojant įtampą ir

srovės nuotėkį, elektrinių dalių ir mazgų – patikrinant jų funkcionalumą prijungus prie atitinkamos įtampos elektros šaltinio. Kitų dalių ir mazgų tinkamumas naudoti yra nustatomas atliekant nuodugnią vizualinę apžiūrą ir įvertinant, ar jos atitinka jų pirminę automobilio gamintojo sukurtą paskirtį ir funkcionalumą, ir jeigu jos yra geros ir nepažeistos būklės, priskiriamos produkcijai, kadangi atitinka transporto priemonių detalėms taikomus reikalavimus ir savybes. Jei patikrinimo metu nenustatoma trūkumų, dalys ir mazgai pripažįstami tinkamais tolimesniam naudojimui ir perkeliami į jų laikymui skirtas zonas, kur yra sandėliuojami iki pardavimo. Dalys ir mazgai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų, laikomi tik uždaroje patalpose su kieta, skysčiams nelaidžia danga. Skysčių išsiliejimo atvejams neutralizuoti įrenginyje visuomet laikoma ne mažiau kaip 20 kg absorbento. Atviroje teritorijoje laikomos tik tos dalys ir mazgai, kurios nėra jautrios atmosferos poveikui ir kuriuose nėra skysčių ar į aplinką galinčių patekti pavojingų medžiagų, pvz. kėbulai, kėbulų dalys ir pan.

Transporto priemonių ir jų dalių gamintojai yra įpareigoti tiekti rinkai galiojančius reikalavimus atitinkančias dalis, todėl papildomi dokumentai, patvirtinantys parduodamų dalių atitiktį, neišduodami. Visoms dalims ir mazgams yra taikomas 14 dienų garantinis terminas, per kurį klientai gali grąžinti netikusią ar brokuotą prekę, pateikdami jos įsigijimą patvirtinantį dokumentą.

ENTP tvarkymo metu atskiriamos šios naudojimui tinkamos dalys ir mazgai:

8407 - Stūmokliniai vidaus degimo varikliai su kibirkštinio uždegimu ir grįžtamai slenkamuoju arba rotaciniu stūmoklio judėjimu.

8408 - Stūmokliniai vidaus degimo varikliai su slėginiu uždegimu (dyzeliniai arba pusiau dyzeliniai varikliai)

8409 - Dalys, tinkamos vien tik arba daugiausia varikliams klasifikuojamiems 8407 arba 8408 pozicijose

8413 - Degalų, tepalų arba aušinimo skysčių siurbliai, skirti stūmokliniams vidaus degimo varikliams

8483 - Transmisijos velenai, pavarų dėžės, sankabos ir sankabos velenų movos

8507 - Elektros akumulatoriai, naudojami stūmokliniams varikliams užvesti, rūgštiniai, nikelio-kadmio, ličio jonų ir kiti akumulatoriai

8707 - Autotransporto priemonių, klasifikuojamų 8701–8705 pozicijose, kėbulai

8708 - Autotransporto priemonių, klasifikuojamų 8701-8705 pozicijose, dalys ir reikmenys

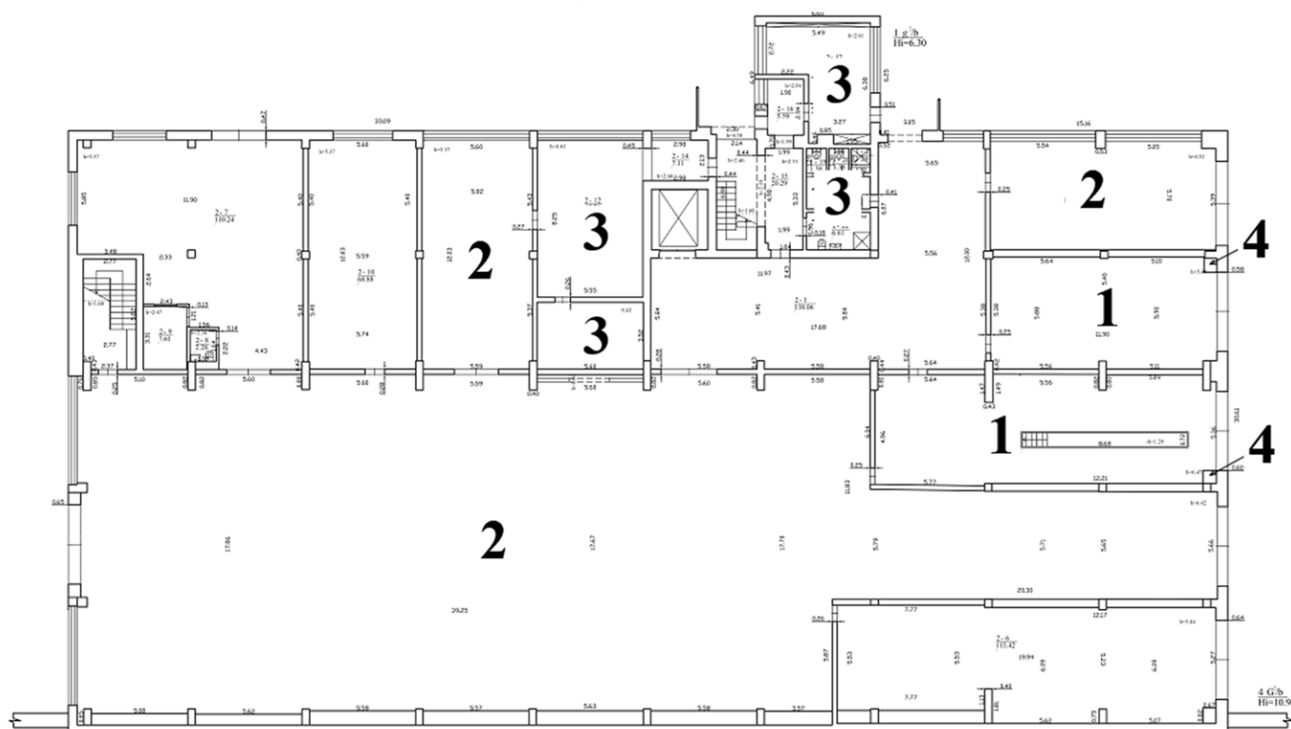
Tvarkymo metu susidarę naudojimui nebetinkamos sudedamosios dalys yra išrūšiuojamos į tam skirtas atliekų laikymo vietas, joms priskiriami atitinkami atliekų kodai, atliekos įtraukiamos į atliekų tvarkymo apskaitą ir laikomos iki jų pardavimo kitiems atliekų tvarkytojams.

Mažų gabaritų atliekos bei detalės ir mazgai į laikymo vietas (žr. 1 pav., 12 p. – zona Nr. 4 ir 3 pav., 18 p. – zona Nr. 2) perkeliama rankiniu būdu, tačiau dalis susidarančių atliekų bei naudojimui tinkamų detalių ir mazgų būna stambių gabaritų, todėl jų perkėlimui į laikymo vietas yra naudojami

dyzeliniai krautuvai, kurių veiklos metu į aplinkos orą išmetami teršalai. Bendras dalių ir mazgų laikymui skirtų zonų plotas yra 2258 m². Šiose zonose yra įrengti stelažai, skirti dalių laikymui, kurie leidžia optimaliai išnaudoti sandėliavimui skirtą plotą.

Tvarkymo metu susidarę atliekos bus laikomos kieme esančioje zonoje Nr. 5 (žr. 1 pav., 12 p.). Bendras atliekų laikymui skirtos zonos plotas yra 1133 m², o vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. D1–574 patvirtintomis Atliekų kiekio nustatymo taisyklėmis apskaičiuota, kad susidarančių atliekų laikymui pilnai pakanka 127,76 m² ploto (planuojami laikyti atliekų kiekiai, jų laikymo sąlygos ir laikymui reikalingi plotai detalizuoti 4 lentelėje). Atliekų laikymui skirta zona nurodyta ženkliai didesnė, nei būtina, nes tikslios atliekų laikymo vietos šiuo metu nėra numatytos – jos bus parinktos baigus statybos ir teritorijos tvarkymo darbus, o detali atliekų laikymo schema bus sudaryta rengiant Atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą.

UAB "DAFTA" ENTP TVARKYMO PATALPŲ PLANAS (PASTATAS 4G2b, PATALPŲ UNIKALUS NR. 4697-6006-0049:0001)

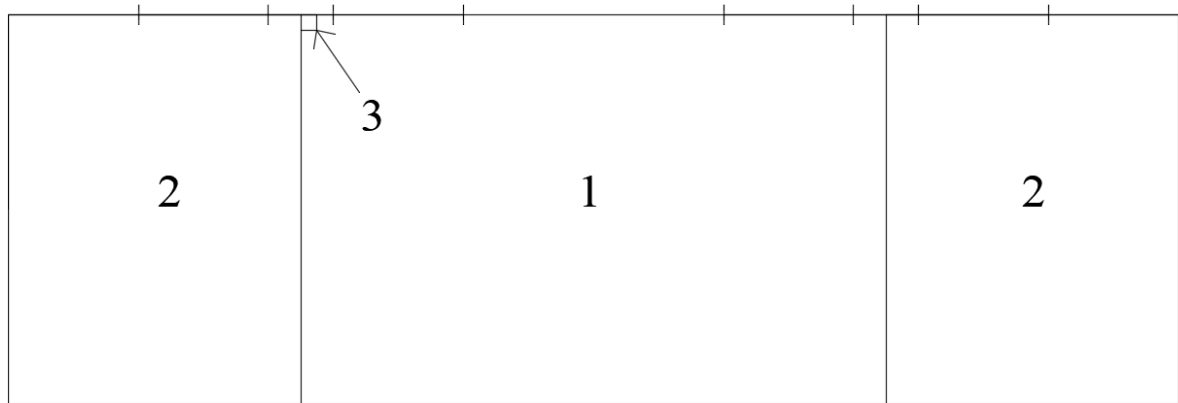

Sutartinis žymėjimas:

1 ENTP apdorojimo (išmontavimo) zona (bendras plotas 170 m ²)	3 Personalo zona
2 Dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo zona (bendras plotas 964,61 m ²)	4 Sorbento laikymo vieta

3 pav. ENTP tvarkymo zonų išdėstymo planas esamame pastate

Projektuojamas pastatas, kuriame bus vykdomas ENTP tvarkymas

Sutartinis žymėjimas:

- 1 Planuojama ENTP apdorojimo (išmontavimo) zona (planuojamas plotas ~108 m²)
- 2 Transporto priemonių techninės priežiūros patalpos (nesusiję su ENTP tvarkymu)
- 3 Sorbento laikymo vieta

4 pav. ENTP tvarkymo zonų išdėstymo planas projektuojamame pastate

5 lentelė. Atliekų laikymas. Atliekų laikymo vietos plotas.

Srautas	Atliekų kodas	Atliekų pavadinimas	Planuojamas laikyti didžiausias atliekų kiekis, t	Atliekų tankis, t/m ³	Sandėliavimui numatytas tūris, m ³	Į numatytą sandėliavimo tūrį telpantis atliekų kiekis, t	Laikymo sąlygos	Laikymui reikalingas plotas, m ²
0611	16 01 17	juodieji metalai	25	0,3037	105	31,89	Atviri 35 m ³ talpos konteineriai, 3 vnt. Konteinerio užimamas plotas 17 m ² (6,8x2,5 m), 3 vnt užims 51 m ² .	51
0626	16 01 18	spalvotieji metalai	3	0,9	10	9,00	Atviras 10 m ³ talpos konteineris, 1 vnt. Konteinerio užimamas plotas 17 m ² (6,8x2,5 m).	17
0141	16 08 01	panaudoti katalizatoriai, kuriuose yra aukso, sidabro, renio, rodžio, paladžio, iridžio arba platinos (išskyrus nurodytas 16 08 07 pozicijoje)	0,5	0,9	1	0,90	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 1 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis nepavojingomis atliekomis.	17
0843	16 01 12	stabdžių trinkelės, nenurodytos 16 01 11	0,5	0,4369	1	0,44	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 1 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis nepavojingomis atliekomis.	
	16 01 22	kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys		0,3037	1	0,30	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 1 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis nepavojingomis atliekomis.	
1022	16 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	0,5	0,1852	3	0,56	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 3 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 2,88 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis nepavojingomis atliekomis.	
0742	16 01 19	plastikai	4,5	0,36	30	10,80	Uždaras 30 m ³ talpos konteineris, 1 vnt. Konteinerio užimamas plotas 17 m ² (6,8x2,5 m).	17
0712	16 01 20	stiklas	1	0,85	5	4,25	Rietuvė (ant žemės), plotas 5m ² (2,5x2m), aukštis iki 1m	5
0731	16 01 03	naudoti nebetinkamos padangos	5	0,4657	30	13,97	Uždaras 30 m ³ talpos konteineris, 1 vnt. Konteinerio užimamas plotas 17 m ² (6,8x2,5 m).	17
TS-03	15 02 02*	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingomis cheminėmis medžiagomis	0,4	0,418	1	0,42	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 1 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² .	17

TS-02	13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	1	0,9	1,2	1,08	1,2 m ³ talpos IBC konteineris. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.
TS-10	16 01 07*	tepalų filtrai	0,4	0,1852	3	0,5556	1 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 3 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 2,88 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.
TS-10	16 01 13*	stabdžių skystis	0,2	0,72	0,4	0,288	200 l talpos statinės (2 vnt), bendrai užimamas plotas ~0,6 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.
TS-10	16 01 14*	aušinantieji skysčiai, kuriuose yra pavojingų medžiagų	1	0,9	1,2	1,08	1,2 m ³ talpos IBC konteineris. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 0,96 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.
TS-10	16 01 21*	pavojingos sudedamos dalys, nenurodytos 16 01 07-16 01 11; 16 01 13 ir 16 01 14	1	0,4597	2,4	1,10328	1,2 m ³ talpos IBC konteineris nupjautu viršum, 2 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 1,92 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.
TS-06	16 06 01*	švino akumulatoriai	1	1,35	1,2	1,62	600 l talpos rūgštims atsparūs konteineriai, 2 vnt. Matmenys 1,2x0,8m. Užimamas plotas 1,92 m ² . Laikoma 30 m ³ talpos uždaramo metaliniame konteineryje (6,8x2,5m), kartu su kitomis pavojingomis atliekomis.

 Iš viso: 141,00 m²

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

Veikla neterminuota. UAB „Dafta“ darbo laikas – 5 darbo dienos (I-V) per savaitę nuo 8.00 iki 17.00 val. (40 val./savaitę). Savaitgaliais ir šventinėmis dienomis nedirbama. ENTP demontavimo darbus atlieka 10 darbuotojų.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. –atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Sanitarinė apsaugos zona nustatoma rengiant PVSV ataskaitos dokumentus. Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ (toliau – ŠŽNS) 51 straipsnio 3 punktu, nustatant sanitarinės apsaugos zonos dydį, vadovaujamas šiuo kriterijumi – ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų, taip pat tose sanitarinės apsaugos zonose (jų dalyse), kuriose yra šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti objektai, neturi viršyti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyto aplinkos oro teršalų ir sveikatos apsaugos ministro nustatytų kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis LR galiojančių teisės aktų reikalavimais. Alternatyvos nesvarstomos.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

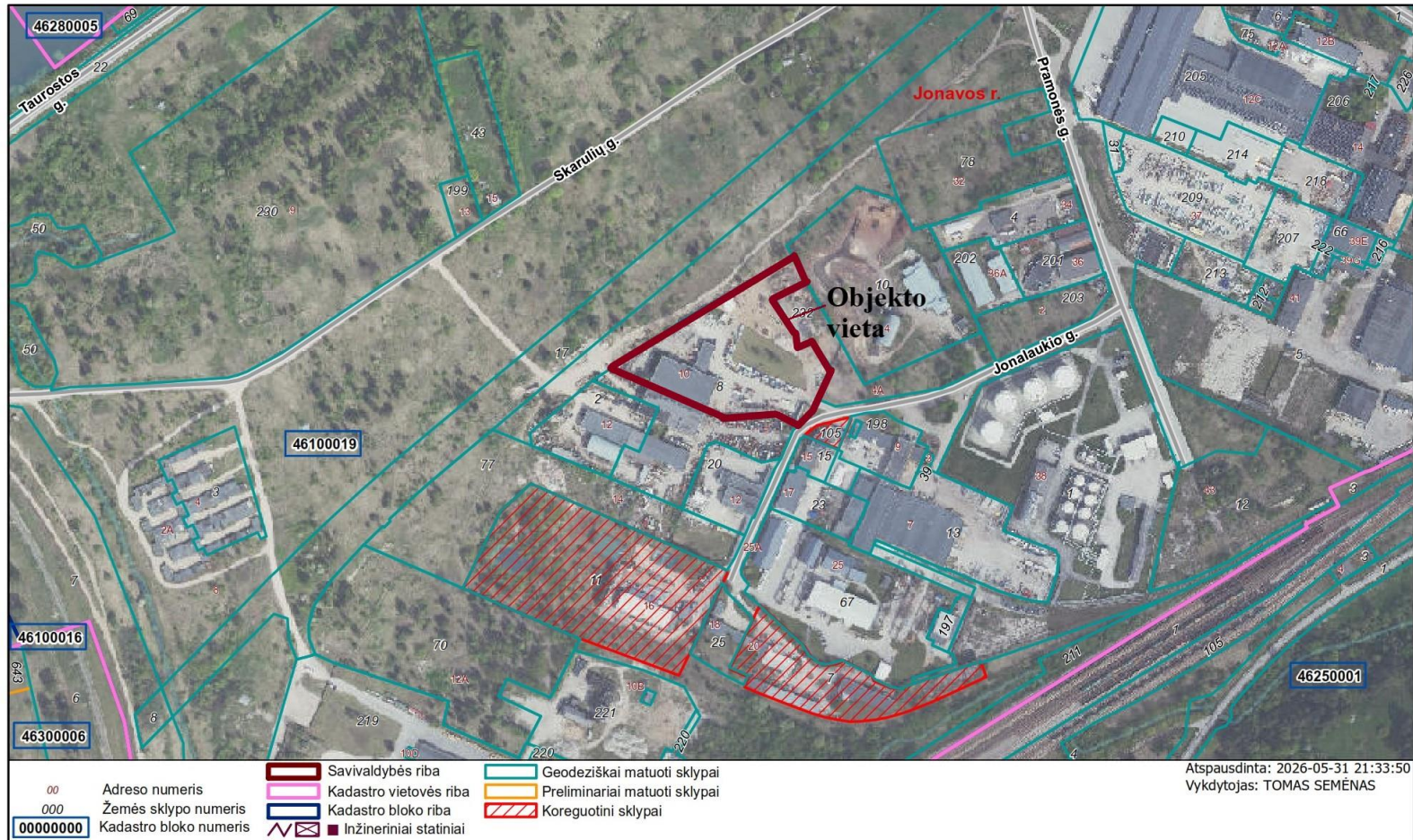
4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;

UAB „Dafta“ N kategorijos ENTP tvarkymo veikla vykdoma adresu Jonalaukio g. 10, Jonavos m., Jonavos sen., Jonavos r. sav., Kauno apskrt.

5 paveiksle, 27 p. pateikiama RC kadastro žemėlapio išraukos kopija su ūkinės veiklos teritorija ir gretimu užstatymu (mastelis 1:5000).

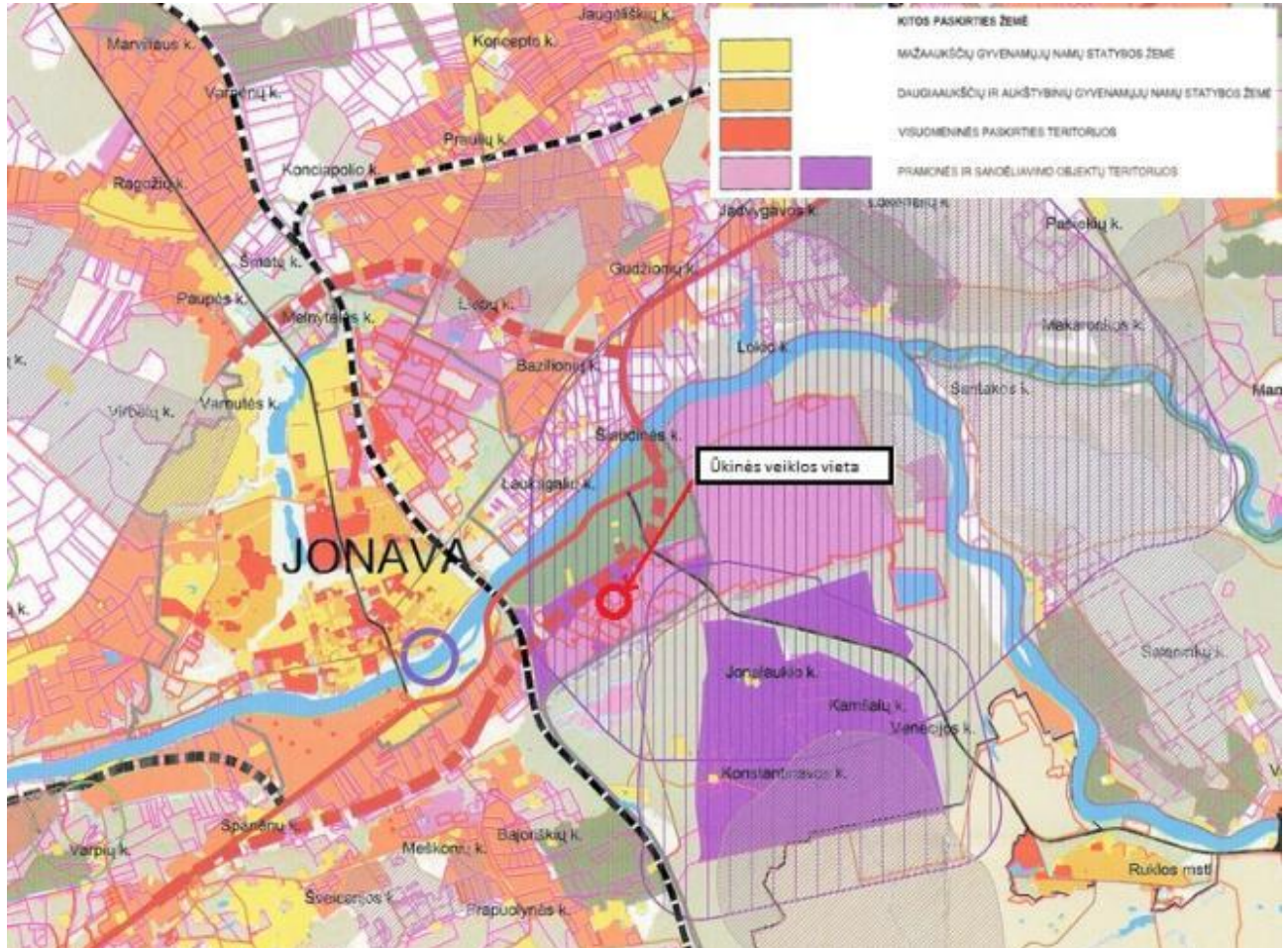
KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:5000

5 pav. RC kadastro žemėlapių ištrauka su ūkinės veiklos teritorija bei gretimu užstatymu (mastelis 1:5000)

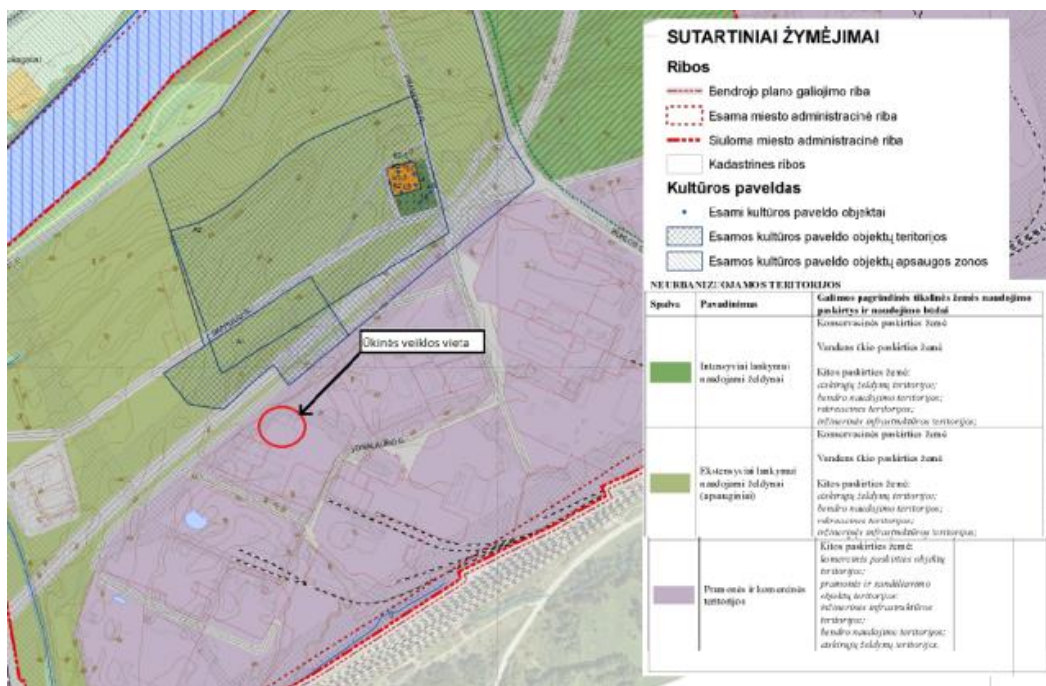
Vadovaujantis Jonavos rajono savivaldybės teritorijų bendruoju planu teritorija, kurioje įmonė UAB „Dafta“ vykdo veiklą priklauso Jonavos miesto pietryčių pramonės rajonui (6 pav). Pagal Jonavos rajono savivaldybės teritorijų bendrąjį planą (2011 m.) teritorija, kurioje vykdoma ūkinė veikla ir planuojamas veiklos išplėtimas, priklauso pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoms.

6 pav. Ištrauka iš Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (<https://www.jonava.lt>)

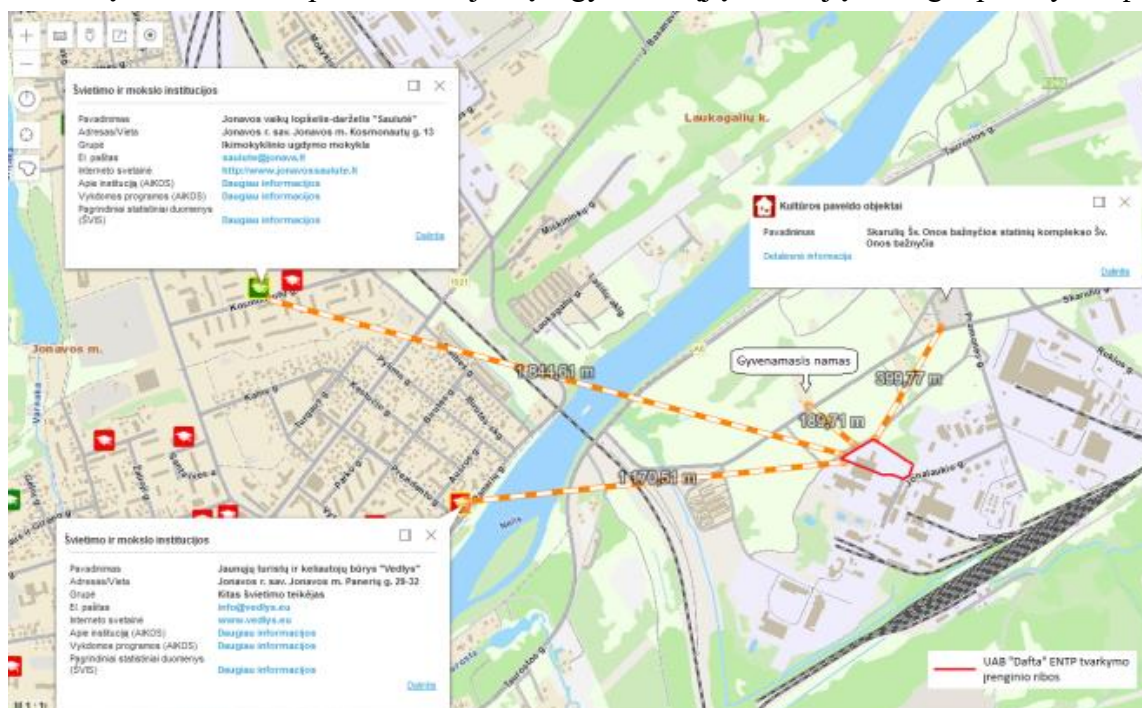
UAB „Dafta“ planuojamos ūkinė veiklos sklypas tik iš šiaurės vakarų pusės beveik ribojasi su neurbanizuojamoms teritorijoms priskiriama zona Ekstensyviai lankymui naudojami želdynai (apsauginiai) bei Esamų kultūros paveldo objektų teritorija. Iš kitų pusių sklypas ribojasi tik su pramonės ir komercinių objektų teritorijomis. Žemėlapis pateikiamas 7 pav., 28 p.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomas teritorijas ir nesiriboja su jomis. Arčiausiai planuojamos ūkinės veiklos objektui esančios saugomos teritorijos yra Neries upė (Natura 2000-BAST), nutolusi nuo objekto ~0,570 km šiaurės vakarų kryptimi.

7 pav. Jonavos rajono bendrojo plano sprendinių žemėlapis (<https://www.jonava.lt>)

UAB „Dafta“ veikla vykdoma Jonavos m. pakraštyje esančioje pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoje. 2022 m. duomenimis gyventojų skaičius Jonavos m. buvo 26 934. Artimiausias gyvenamasis namas nuo PŪV objekto teritorijos nutolęs ~0,19 km šiaurės vakarų kryptimi. Gyvenamąją teritoriją nuo veiklos vietos skiria apsauginių želdinių juosta. Visose kitose pusėse objektas ribojasi su komercinės/pramoninės paskirties teritorijomis. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas PŪV atžvilgiu yra Skarulių šv. Onos bažnyčia ir Skarulių kapinės (Skarulių g. 45, Jonava), nuo PŪV nutolę apie 0,4 km šiaurės kryptimi. Artimiausia formaliojo švietimo įstaiga randasi už daugiau nei 1,8 km, neformaliojo švietimo – už ~1,17 km. Ūkinės veiklos vietos padėtis artimiausių visuomeninės paskirties objektų ir gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu parodyta 8 pav.

8 pav. Ūkinės veiklos vietos padėtis artimiausių visuomeninės paskirties objektų ir gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu (šaltinis – <https://regia.lt>)

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);

UAB „Dafta“ N kategorijos ENTP tvarkymo veikla vykdoma adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Žemės sklypo unikalus Nr. 4610-0019-0008, žemės sklypo kadastro Nr. 4610/0019:8 Jonavos m. k.v. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas priklauso Lietuvos Respublikai. Bendras sklypo plotas 2,8544 ha, UAB „Dafta“ 1,8085 ha ploto sklypo dalį valdo nuomos teisėmis.

Gautas sutikimas iš Jonavos rajono savivaldybės administracijos dėl valstybinei žemei taikomų specialiųjų žemės naudojimosi sąlygų nustatymo ir įregistravimo (komunalinių objektų SAZ) adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Sutikimas pridedamas ataskaitos 2 priede.

Sklypui taikomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis) (neįregistruota)
- Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis) (neįregistruota)
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis)
- Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos (III skyrius, dvyliktasis skirsnis)
- Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis)
- Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nei vienoje iš aukščiau nurodytų apsaugos zonų nėra draudžiama atliekų tvarkymo veikla, todėl teritorijai nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos neriboja UAB „Dafta“ planuojamos veiklos vykdymo. Žemės sklypas, kuriame yra vykdoma atliekų tvarkymo veikla, atitinka Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas, nes visam sklypo plotui (2,8544 ha) taikomos šios sanitarinės apsaugos zonos: komunalinių objektų – objektų, kuriuose vykdoma ūkinė veikla, susijusi su nuotekų ir atliekų tvarkymu, žmonių palaikų laidojimu ir kremavimu, išskyrus branduolinės energetikos objektus.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint įmonei nustatyti sanitarinę apsaugos zoną pagal įmonės taršos šaltinių sukeltą taršos izolinijas. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai. Įmonė suvaldo savo veiklos taršą veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama SAZ nustatyti su UAB „Dafta“ veiklavietės ribomis žemės sklype adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Nustatomas SAZ plotas - 1,8085 ha.

Žemės sklypo VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopijos pateikiamos 1 priede.

4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);

Vandens suvartojimas, buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų susidarymas

Ūkinės veiklos vykdymo metu vanduo naudojamas tik buitiniams reikmėms. Vanduo tiekiamas iš UAB „Jonavos vandenys“ valdomo centralizuoto vandentiekio. ENTP tvarkymo veikloje dirba 10 darbuotojų, projektinis vandens sunaudojimas darbuotojų ūkio-buities reikmėms – 0,250 m³/d (vid. metinis kiekis – 62,50 m³/m). Buitinės nuotekos išleidžiamos į UAB „Jonavos vandenys“ buitinių nuotekų tinklus. Kitų gamtos išteklių naudoti neplanuojama.

UAB „Dafta“ vykdomos ENTP tvarkymo veiklos metu gamybinės nuotekos nesusidaro. Teritorijoje įgyvendinti paviršinių nuotekų tvarkymo sprendiniai pilnai atitinka Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus: kiemo teritorija dengta kieta, skysčiams nelaidžia betono danga ir įrengta taip, kad paviršinės nuotekos nuo jos nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jos nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Susidarantios paviršinės nuotekos surenkamos ir valomos UAB „Dafta“ priklausančiuose vietiniuose valymo įrenginiuose (alyvos separatoriuje su purvo nusodintuvu), užtikrinančiuose, kad į aplinką išleidžiamos nuotekos atitiks Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento V skyriaus 18 punkto reikalavimus. Bendras nuotekų surinkimo plotas po plėtros siekia 1,23 ha. Šiame plote susidarantis metinis paviršinių nuotekų kiekis bus 6891,075 m³/metus. Kadangi UAB „Dafta“ veiklai netaikoma prievolė vykdyti instrumentinę išleidžiamų nuotekų kiekio apskaitą, nuotekų apskaitos prietaisų nėra įrengta. Numatomas vidutinis paviršinių nuotekų kiekis yra 6891,075 m³/metus, ~18,88 m³/parą arba ~0,22 l/s. Teritorijoje įrengtas nuotekų valymo įrenginys pajėgus išvalyti ženkliai didesnę nuotekų srautą – 10 l/s

Elektra, šildymas, kuro sąnaudos

Elektros Įmonėje per metus vidutiniškai sunaudojama ~69000 kWh elektros energijos, vedama apskaita. Patalpos šildomos iš esamos katilinės.

ENTP tvarkymo veikloje naudojami du dyzeliniai krautuvai: TOYOTA 52-8FDF30 ir Haulotte FH17.30. Bendros dyzelinio kuro sąnaudos siekia iki ~1250 l/metus.

Susisiekimo infrastruktūra

Iki ūkinės veiklos teritorijos autotransportas atvyksta iš viešo naudojimo Jonalaukio gatvės ir patenka į sklypą per vieną esamą įvažiavimą. Autotransporto judėjimas numatomas į priešingą pusę, nei yra veiklai artimiausia gyvenamoji ir visuomeninės paskirties aplinka, todėl autotransporto srautų įtaka gyvenamosios/visuomeninės paskirties aplinkai bus minimali.

Didžiausias lengvųjų automobilių skaičius per dieną - 52 vnt. Didžiausias sunkiasvorio transporto skaičius per dieną – 10 vnt. Veiklavitės sklypo teritorijoje yra 20 vietų lengvųjų automobilių aikštelė ir 6-ių vietų sunkiasvorių automobilių stovėjimo aikštelė.

Atliekų susidarymas ir tvarkymas

Ūkinė veikla įtakos tik absorbentų, pašluosčių ir apsauginių drabužių, užterštų pavojingosiomis medžiagomis (atliekos kodas 15 02 02*), susidarymą. Numatomas šių atliekų kiekis – iki 0,200 t per metus.

Atliekų tvarkymo metu susidarantys atliekų kiekiai priklausys nuo tvarkomo ENTP kiekio ir jų techninės būklės. Veiklos metu bus stengiamasi kuo daugiau ENTP dalių ir mazgų paruošti pakartotiniam naudojimui.

6 lentelė. Atliekų kiekiai, susidarantys įmonės veikloje

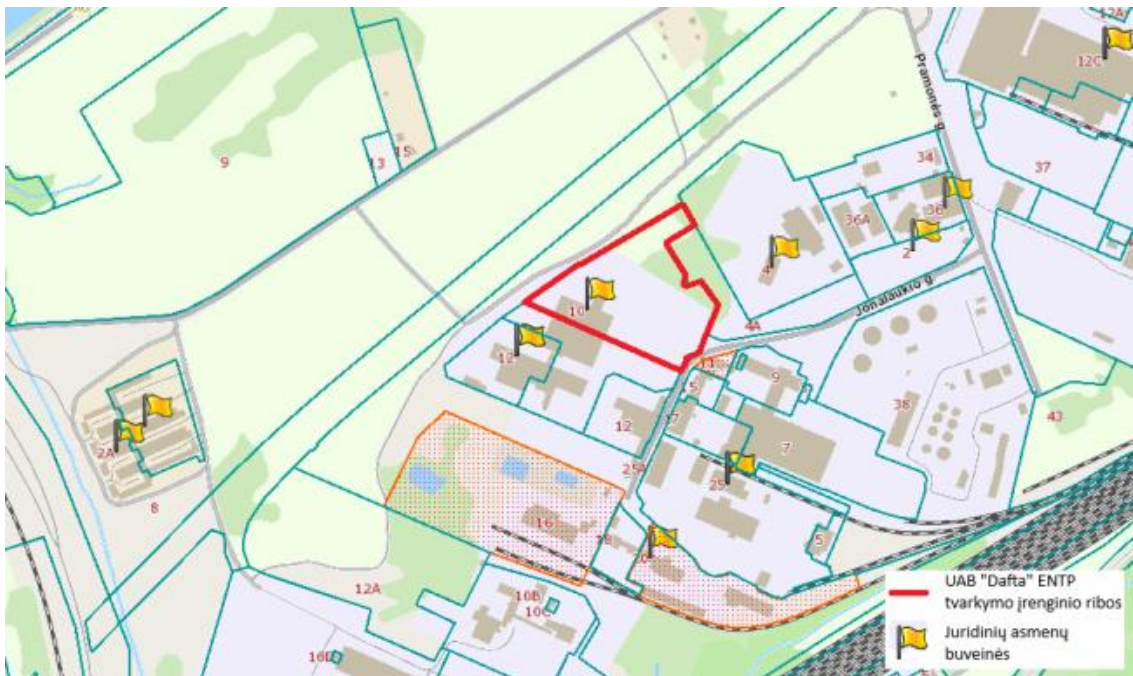
Eil. Nr.	Atliekų kodas	Atliekos pavadinimas	Atliekų tankis, t/m ³	Atliekų savybės
1	2	3	4	5
1	16 01 06	eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, kuriose nebėra nei skysčių, nei kitų pavojingų sudedamųjų dalių	0,4597	kietos
2	16 01 17	juodieji metalai	0,3037	kietos
3	16 01 18	spalvotieji metalai	0,9	kietos
4	16 08 01	panaudoti katalizatoriai, kuriuose yra aukso, sidabro, renio, rodžio, paladžio, iridžio arba platinos (išskyrus nurodytas 16 08 07 pozicijoje)	0,9	kietos
5	16 01 12	stabdžių trinkelės, nenurodytos 16 01 11	0,4369	kietos
6	16 01 22	kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys	0,3037	kietos
7	16 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	0,1852	kietos
8	16 01 19	plastikai	0,36	kietos
9	16 01 20	stiklas	0,85	kietos
10	16 01 03	naudoti nebetinkamos padangos	0,4657	kietos
11	13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	0,9	skystos; HP3*, HP14*
12	16 01 07*	tepalų filtrai	0,1852	kietos; HP14*
13	16 01 13*	stabdžių skystis	0,72	skystos; HP3*, HP14*
14	16 01 14*	aušinamieji skysčiai, kuriose yra pavojingų medžiagų	0,9	skystos; HP6*, HP14*
15	16 01 21*	pavojingos sudedamos dalys, nenurodytos 16 01 07-16 01 11; 16 01 13 ir 16 01 14	0,4597	kietos; HP14*
16	16 06 01*	švino akumuliatoriai	1,35	kietos; HP8*, HP14*

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požūriui reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).

Gretimybės

Šioje miesto dalyje yra įsikūrusių daug pramoninių įmonių (9 pav., 32 p.). Vadovaujantis VĮ Registrų centras ir rekvizitai.lt duomenimis, tuo pačiu adresu (Jonalaukio g. 10, Jonava) yra įregistruotos dvi įmonės – UAB „Eukrida“ (automobilių prekyba) ir UAB „Midatra“ (transporto paslaugos). Su UAB „Dafta“ teritorija besiribojančiame sklype (Jonalaukio g. 4, atstumas iki veiklos

vietos ~30 m) yra įsikūrusi nekilnojamojo turto nuomos įmonė UAB MS8. Kitame su UAB „Dafta“ teritorija besiribojančiame sklype (Skarulių g. 12, atstumas iki veiklos vietos ~25 m) registruotos įmonės UAB „STATVISTA“ (veiklos sritis: statyba), UAB „Vilenova“ (veiklos sritis: apskaita), UAB Emri (veiklos sritis: statyba) ir UAB „Morison“ (veiklos sritis: statyba). Kitos artimiausios įmonės randasi už ~110 m, adresu Jonalaukio g. 25. Čia registruotos šios įmonės: „Nordic Invest“, UAB (veiklos sritis: gamyba), UAB „WBK“ (veiklos sritis: baldų gamyba), UAB „Wilbergs“ (veiklos sritis: nekilnojamasis turtas) ir UAB „Wilbergs Service“ (veiklos sritis: grindys, grindų dangos). Jonalaukio g. 2 registruota Semenišino įmonė „Mauažas“ (veiklos sritis: medicinos įrangos ir technikos gamyba ir prekyba, atstumas iki veiklos vietos ~160 m); Jonalaukio g. 20 (atstumas iki veiklos vietos ~180 m) – MB „Optimos baldai“ (veiklos sritys: baldai (prekyba); gamyba) ir MB „Vaikystės pasaka“ (veiklos sritys: gamyba; mediena, jos gaminiai). Oficialių duomenų apie kituose greta veiklos vietos esančiuose sklypuose (Nr. 3, 4A, 5, 7, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 25A) registruotus ar veikiančius subjektus nėra.

9 pav. Žemėlapis su pažymėtomis juridinių asmenų buveinių vietomis (<https://regia.lt>)

Ūkinės veiklos gretimybėse nėra jautrių visuomeninės paskirties objektų: ligoninių, poliklinikų, vaikų darželių, mokyklų ir kt. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas PŪV atžvilgiu yra Skarulių šv. Onos bažnyčia ir Skarulių kapinės (Skarulių g. 45, Jonava), nuo PŪV nutolę apie 0,4 km šiaurės kryptimi. Artimiausia formaliojo švietimo įstaiga randasi už daugiau nei 1,8 km, neformaliojo švietimo – už ~1,17 km.

Artimiausias gyvenamasis namas nuo PŪV objekto teritorijos nutolęs ~0,19 km šiaurės vakarų kryptimi. Gyvenamąją teritoriją nuo veiklos vietos skiria apsauginių želdinių juosta. Visose kitose pusėse objektas ribojasi su komercinės/pramoninės paskirties teritorijomis.

Aplink ūkinės veiklos vietą yra infrastruktūros teritorijų zonos – susisiekimo keliai. Į pietryčius (~400 m) yra įsikūręs geležinkelių mazgas, už ~620 m praeina geležinkelio Europinė vėžė.

Arčiausiai nuo ūkinės veiklos vietos pietryčių kryptimi ~ 0,505 km atstumu teka upelis Lankis. Tai nedidelis, 7,5 km ilgio Neries upės kairysis intakas. Šiam upeliui nustatyta Paviršinio vandens telkinio apsaugos zona. Iš šiaurės vakarų pusės artimiausias (~ 0,621 km) vandens telkinys yra Neries upė. Palei kairįjį jos krantą nustatyta siaura ~ 10 m pločio Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos zona. Platesnė (~500 m pločio) Neries upės Paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos zonos juosta yra nustatyta šiaurės rytų pusėje už 1,358 km.

ŪV teritorija, remiantis upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastru (<https://uetk.am.lt/portal/>), potvynių grėsmės ir rizikos teritorijų žemėlapiu (<http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai>) bei Lietuvos geologijos tarnybos Žemės gelmių registru ir GEOLIS (<https://www.lgt.lt/epaslaugos/index.xhtml>), į jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens telkinių apsaugos zonas ir pakrantės apsaugos juostas, potvynių zonas, karstinį regioną, požeminio vandens vandenvietes ir jų apsaugos zonas nepatenka ir su jomis nesiriboja.

UAB „Dafta“ ūkinės veiklos vieta nepriklauso saugomoms teritorijoms. Artimiausioje aplinkoje ir gretimose teritorijose nėra gamtos paveldo objektų, saugomų teritorijų (rezervatų, draustinių, nacionalinių ir regioninių parkų, apsaugos zonų ir kt.). Artimiausia saugoma teritorija, nuo veiklavietės nutolusi ~0,570 km šiaurės vakarų kryptimi, yra Neries upė (Natura 2000-BAST).

Poveikio biologinei įvairovei nenumatoma, nes veikla bus vykdoma teritorijoje, kurioje nėra duomenų, kad būtų biologiniu požiūriu vertingų natūralių buveinių, saugomų rūšių, jų augaviečių, radaviečių ir ar kitų jautrių teritorijų.

Remiantis Kultūros vertybių registro žemėlapiu, arčiausiai planuojamos ūkinės veiklos nekilnojamieji kultūros paveldo objektai yra šie: šiaurės kryptimi už ~123 m yra Skarulių pilkapių vieta, už ~550 m yra Skarulių Šv. Onos bažnyčios statinių kompleksas, kurį sudaro bažnyčia, tvora su vartais ir varpinė. Aplink kompleksą yra kapinės, kuriose saugi visuomenės veikėjo Juozo Kauno, Lietuvos kario Kosto Chanecko ir trijų kunigų kapai. Šalia bažnyčios komplekso taip pat saugomas ir knygnešio Justino Vareikio kapas. Į pietryčius ~700 m yra Skarulių dvarvietės su sodybos lobyno liekanomis. Vakaru kryptimi už ~ 855 m yra Jonavos geležinkelio tilto pirmoji slaptavietė, už ~1445 m ta pačia kryptimi yra Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta. Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai yra ~1470 m pietvakarių kryptimi nuo PŪV.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje bei greta esančiuose žemės sklypuose statinių ar kito turto, kuris galėtų būti neigiamai paveiktas, nėra. PŪV metu fizikinės, cheminės ir biologinės taršos šaltiniai, galintys turėti tiesioginį ir netiesioginį poveikį materialinėms vertybėms, nebus eksploatuojami. Papildomi apribojimai nekilnojamajam turtui nenumatomi. Žemės sklypai, esantys greta planuojamos ūkinės veiklos teritorijos, nenuvertės, kadangi gerai išvystytame pramoniniame rajone žemės sklypų kainos gali tik didėti. PŪV paskatins kitų, su atliekų tvarkymo veikla susijusių juridinių ir fizinių asmenų, judėjimą šiame rajone, o atliekų tvarkymo veikla pritrauks teigiamą vertę turinčių ryšių, sukurs bendradarbiavimo potencialą su netoliese veiklą vykdančiomis kitomis įmonėmis ar kitais atliekų tvarkytojais ar atliekų turėtojais.

5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Veiksnių nustatymas

Atlikus ūkinės veiklos analizę, nustatyti ūkinės veiklos veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai:

- ✓ Reglamentuotas ribines vertes turintys veiksniai: oro tarša, tarša kvapais, triukšmas, vibracija, vandens ir dirvožemio tarša.
- ✓ Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

5.1. ORO CHEMINĖ TARŠA

Ūkinės veiklos metu susidarančių teršalų skaida ir poveikis visuomenės sveikatai analizuojami ataskaitoje:

Kietosios dalelės (KD₁₀, KD_{2,5}). Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizikine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD₁₀ dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD_{2,5} dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvėpiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu.

Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvepiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiskumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius.

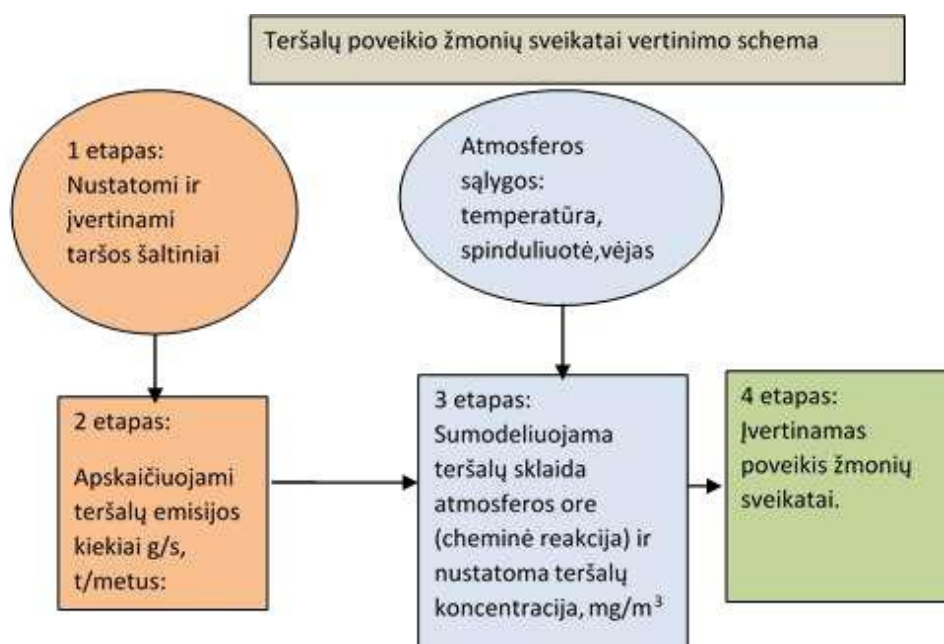
Azoto dioksidas (NO₂). Azoto dioksidas yra rausvai rudos toksiškos dujos, turi aštraus prakaito kvapą ir yra žinomas oro taršalas. Labiausiai pastebimi NO₂ šaltiniai yra vidaus degimo varikliai, taip pat kietojo kuro ir dujų deginimas namų ūkiuose. Šis cheminis junginys tiesiogiai veikia žmonių sveikatą ir prisideda prie aplinkos degradacijos. Azoto dioksidas stipriai dirgina kvėpavimo takus ir kenkia plaučiams, o ilgalaikis jo poveikis gali sukelti lėtinius sveikatos sutrikimus. Kadangi tai yra vandenyje blogai tirpstančios dujos, įkvėptas NO₂ lengvai prasiskverbia giliai į pačius plaučius (bronchioles ir alveoles).

Anglies monoksidas (CO). Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančią deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai (LOJ). LOJ yra laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai, susidarymą. Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus – dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai. Lakiųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibrėžimai.

Sieros dioksidas (SO₂). Sieros dioksidas yra bespalvės dujos su aštriu, erzinančiu kvapu. Šios dujos yra pagrindinis sieros junginių degimo produktas. Kadangi akmens anglis ir nafta turi įvairių sieros junginių, jų degimo metu taip pat išsiskiria sieros dioksidas. Tolimesnės SO₂ oksidacijos metu, paprastai padedant katalizatoriams, pavyzdžiui, NO₂, susidaro H₂SO₄ ir toliau rūgštūs lietūs. Dujos yra nuodingos. Apsinuodijus gali išryškėti šie simptomai: sloga, kosulys, užkimimas, gerklės perštėjimas. Įkvėpus didesnę dujų koncentraciją – dusimas, kalbos sutrikimai, rijimo sunkumai, vėmimas, galima staigi plaučių dehidratacija.

Žemiau pateikiama teršalų poveikio žmonių sveikatai vertinimo schema

10 pav. Teršalų poveikio vertinimo schema

INFORMACIJA APIE TARŠOS ŠALTINIUS

Tarša į aplinkos orą ūkinės veiklos vykdymo metu (eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo metu) numatoma iš *stacionarių ir mobilių taršos šaltinių*. Ūkinės veiklos metu metalai pjaustomi pjaustymo dujomis įrenginiu ir naudojant kampinį šlifluoklį. Taršos išsiskyrimas į aplinkos orą numatomas neorganizuotai, esant atviriems pastato (patalpų) vartams. Pjaustant metalus kampiniu šlifluokliu išsiskiria kietosios dalelės. Į aplinkos orą kietosios dalelės nepateks, nes metalai kampiniu šlifluokliu pjaustomi esant uždariems patalpų vartams, o metalų pjaustymas dujomis vykdomas esant atviriems patalpų vartams.

Tarša iš stacionarių oro taršos šaltinių

Ūkinės veiklos vykdymo metu tarša į aplinkos orą išsiskirs neorganizuotai, pro atvirus pastato vartus. Numatoma, kad ENTP ardymas bus vykdomas trijose patalpose (dvi patalpos esamame pastate turi po vienus vartus (taršos šaltiniai Nr. 601 ir 602), vienoje ardymo patalpoje planuojamame pastate numatomi dveji vartai (taršos šaltiniai Nr. 603 ir 604).

Taršos į aplinkos orą pjaustant metalus dujomis ENTP ardymo metu įvertinta naudojant metodiką „СБОРНИК МЕТОДИК ПО РАСЧЕТУ ВЫБРОСОВ В АТМОСФЕРУ ЗАГРЯЗНЯЮЩИХ ВЕЩЕСТВ РАЗЛИЧНЫМИ ПРОИЗВОДСТВАМИ“ (Leningrad, 1986). Metalų laužo pjaustymui bus naudojamas dujinis metalo pjaustymo aparatas. Numatoma pjaustyti įvairaus storio metalą, todėl skaičiavimams imtas vidutinis pjaustomo metalo storis – 10 mm. Planuojama per metus metalus pjaustyti ~252 val. Remiantis minėta metodika, pjaustant metalą į aplinkos orą išsiskirs mangano oksidai, geležis ir jos junginiai, anglies monoksidas ir azoto oksidai. Koeficientai teršalų kiekio skaičiuoti paimti iš metodikos 3.20 lentelės. Skaičiavimo rezultatai pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė. Teršalų šaltinio ir išsiskiriančių teršalų aprašymas (tarša pjaustant metalus dujomis)

Technologinio proceso pavadinimas	Vidutinis metalo storis, mm	Darbo laikas per metus, val.	Išsiskyre teršalai	Teršalų kodai	Teršalų kiekis, g/val.	Teršalų kiekis, t/metus	Teršalų kiekis, g/s
Metalų pjaustymas dujomis	10	252	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	3516	3,79	0,0010	0,00105
			Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	3113	127,21	0,0321	0,03534
			Anglies monoksidas (C)	6069	63,4	0,0160	0,01761
			Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044	64,1	0,0162	0,01781

Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas):

$$M = 3,79 \cdot 252 / 10^6 = 0,0010 \text{ t/m; } M = 3,79 / 3600 = 0,00105 \text{ g/s;}$$

Geležis ir jos junginiai (kaip geležis):

$$M = 127,21 \cdot 252 / 10^6 = 0,0321 \text{ t/m; } M = 127,21 / 3600 = 0,03534 \text{ g/s;}$$

Anglies monoksidas (C):

$$M = 63,4 \cdot 252 / 10^6 = 0,0160 \text{ t/m; } M = 63,4 / 3600 = 0,01761 \text{ g/s;}$$

Azoto oksidai (NO_x) (C):

$$M = 64,1 \cdot 252 / 10^6 = 0,0162 \text{ t/m}; \quad M = 64,1 / 3600 = 0,01781 \text{ g/s}.$$

Stacionarių taršos šaltinių fiziniai duomenys pateikti 8 lentelėje.

8 lentelė. Stacionarių taršos šaltinių duomenys

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val/metus
Pavadinimas	Nr.	Koordinatės	Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C	Tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pastato vartai	601	X=519705,48 Y=6104303,79	4,2	0,5	3	aplinkos	0,589	63
Pastato vartai	602	X=519703,27 Y=6104298,51	4,2	0,5	3	aplinkos	0,589	63
Pastato vartai	603	X=519764,93 Y=6104362,10	4,2	0,5	3	aplinkos	0,589	126
Pastato vartai	604	X=519758,01 Y=6104366,47	4,2	0,5	3	aplinkos	0,589	126

9 lentelė. Tarša į aplinkos orą

Veiklos rūšies kodas	Cecho ar kt. pavadinimas arba Nr.	Taršos šaltiniai		Teršalai		Tarša			
		pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas	vienkartinis dydis			metinė t/metus
						vnt.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
091009	ENTP tvarkymo vieta	Pastato vartai	601	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	3516	g/s	0,00105	0,00105	0,00024
				Anglies monoksidas (C)	6069		0,01761	0,01761	0,0040
				Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044		0,01781	0,01781	0,00404
				Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	3113		0,03534	0,03534	0,00802
091009	ENTP tvarkymo vieta	Pastato vartai	602	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	3516	g/s	0,00105	0,00105	0,00024
				Anglies monoksidas (C)	6069		0,01761	0,01761	0,0040
				Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044		0,01781	0,01781	0,00404
				Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	3113		0,03534	0,03534	0,00802
091009	ENTP tvarkymo vieta	Pastato vartai	603	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	3516	g/s	0,000525	0,000525	0,00024
				Anglies monoksidas (C)	6069		0,00881	0,00881	0,0040
				Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044		0,00891	0,00891	0,00404
				Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	3113		0,01767	0,01767	0,00802
091009	ENTP tvarkymo vieta	Pastato vartai	604	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	3516		0,000525	0,000525	0,00024

			Anglies monoksidas (C)	6069	g/s	0,00881	0,00881	0,0040
			Azoto oksidai (NO _x) (C)	6044		0,00891	0,00891	0,00404
			Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	3113		0,01767	0,01767	0,00802
						Iš viso pagal veiklos rūšį:		0,0652
						Iš viso įrenginiui:		0,0652

STACIONARIŲ ORO TARŠOS ŠALTINIŲ SCHEMA

11 pav. Oro taršos šaltinių schema.

Tarša į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių

Vertinant taršą į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių, priimama, kad objekte dirbs du dyzeliniai krautuvai, į objektą atvyks ir iš jos išvyks lengvosios ir sunkiasvorės transporto priemonės. Planuojama, kad PŪV objekte veiks *Haulotte FH17.30* ir *TOYOTA - 52-8FDF30* dyzeliniai krautuvai arba analogiški mechanizmai. Numatoma, kad krautuvai *Haulotte FH17.30* dirbs ~15 min/d, o *TOYOTA - 52-8FDF30* apie pusę val. per dieną. Užsakovo duomenimis, *Haulotte FH17.30* kuro sąnaudos sudaro ~12 l/val. (9,84 kg/val.), o *TOYOTA - 52-8FDF30* kuro sąnaudos ~4 l/val (3,28 kg/val.). Numatoma, kad į objektą per dieną atvyks iki 10 sunkiasvorių transporto priemonių ir 52 (iš kurių 2 vakaro metu, o visos kitos dienos metu) lengvieji automobiliai.

Tarša į aplinkos orą iš krautuvų skaičiuojama naudojant *EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2023 Non-road mobile sources and machinery metodiką*, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier2 algoritimą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutines kuro sąnaudas. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (K_{Sj,m} \cdot E_{Fi}) / t, \text{ g/s;}$$

kur:

E_i – atitinkamo teršalo emisijos, g/s;

$K_{Sj,m}$ – kiekvienos kategorijos j mechanizmų atitinkamo kuro m sąnaudos, kg/h;

E_{Fi} – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal machanizmą j, g/kg kuro;

t – mechanizmo manevravimo laikas, s.

Emisijos faktoriai dyzeliniams krautuvams paimti iš Tier 2, lentelės 3-2, skaičiavimams naudota variklio technologija: krautuvui *Haulotte FH17.30* –stage IIIA, krautuvui *TOYOTA - 52-8FDF30* –stage IV.

10 lentelė. Momentiniai iš krautuvų išsiskiriančių teršalų kiekiai

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	CO			LOJ		
				E_{Fi} , g/kg	g/d	g/s	E_{Fi} , g/kg	g/d	g/s
Haulotte FH17.30	Dyzelinas	9,84	1	6,826	16,79196	0,01866	1,47	3,61620	0,00402
TOYOTA - 52-8FDF30	Dyzelinas	3,28	1	6,019	9,87116	0,00548	0,536	0,87904	0,00049
Iš viso:					26,66312	0,02414		4,49524	0,00451

10 lentelė (tęsinys). Momentiniai iš krautuvų išsiskiriančių teršalų kiekiai

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	NOx			KD		
				E_{Fi} , g/kg	g/d	g/s	E_{Fi} , g/kg	g/d	g/s
Haulotte FH17.30	Dyzelinas	9.84	1	15,653	38,50638	0,04278	0,95	2,337	0,00260
TOYOTA - 52-8FDF30	Dyzelinas	3.28	1	1,57	2,5748	0,00143	0,098	0,16072	0,00009
Iš viso:					41,08118	0,04422		2,49772	0,00269

Metiniai iš krautuvų išsiskiriantys teršalų kiekiai: CO – 6,719 kg/metus, LOJ -1,133 kg/metus, NO_x -10,352 kg/metus, KD -0,629 kg/metus.

Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių ir lengvųjų automobilių skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2024 1.A.3.b Road transport metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier1 algoritimą, kuomet teršalų kiekio skaičiavimas paremtas vidutinėmis kuro sąnaudomis. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (K_{Sj,m} \cdot E_{Fi}) / t, \text{ g/s;}$$

kur:

$K_{Sj,m}$ – kiekvienos kategorijos j transporto priemonių atitinkamo kuro m sąnaudos, kg;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal transporto kategoriją j, g/kg kuro;

t – autotransporto priemonių manevravimo laikas, s.

$KS_{j,m} = (L_{sum} \cdot KS_{vid})$, kg/d;
kur:

L_{sum} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonių nuvažiuotas atstumas teritorijoje, km;

KS_{vid} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonės vidutinės kuro sąnaudos, kg/km (pagal metodikos duomenis, lentelė 3-15, Tier 1 — Typical fuel consumption figures, per km, by category of vehicle- tipinės kuro sąnaudos 1 km pagal transporto priemonės kategoriją);

Skaiciavimuose priimama, kad lengvosios transporto priemonės pagrinde bus varomos dyzeliniu kuru ir benzinu, imant kad apie 30 % transporto priemonių bus varomos benzinu, likusios 70 % dyzeliniu kuru.

Sukeliamai taršai į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas teritorijoje iki parkavimosi aikštelės) skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 11 ir 12 lentelėse.

11 lentelė. Išėities duomenys mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas teritorijoje iki parkavimosi aikštelės) sukeliama cheminei taršai skaičiuoti

Paros laikas	Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Tipinės kuro sąnaudos, kg/km	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L_{sum} , km	Kuro sąnaudos, kg/d
Diena	Lengvieji automobiliai	35	Dyzelinas	0,057	0,3	10,5	0,599
		15	Benzinas	0,062	0,3	4,5	0,279
	Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,217	0,3	3,0	0,651
Vakaras	Lengvieji automobiliai	1	Dyzelinas	0,057	0,3	0,3	0,017
		1	Benzinas	0,062	0,3	0,3	0,019

12 lentelė. Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas teritorijoje iki parkavimosi aikštelės) išsiskiriančių teršalų kiekiai

Paros laikas	Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	NOx			KD		
					EFi, g/kg	g/d	g/s	EFi, g/kg	g/d	g/s
Diena	Lengvieji automobiliai	35	Dyzelinas	0,5985	11,77	7,04435	0,00016	0,78	0,46683	0,00001
		15	Benzinas	0,279	3,98	1,11042	0,00003	0,02	0,00558	0,0000001
	Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,651	25,95	16,89345	0,00039	0,55	0,35805	0,000008
Vakaras	Lengvieji automobiliai	1	Dyzelinas	0,0171	11,77	0,20127	0,00002	0,78	0,01334	0,000001
		1	Benzinas	0,0186	3,98	0,07403	0,000007	0,02	0,00037	0,00000003
Iš viso:					25,32352	0,00061		0,84417	0,00002	

Išeities duomenys taršai į aplinkos orą skaičiuoti ir jos skaičiavimo rezultatai mobiliems taršos šaltiniams judant parkingo aikštelėse pateikti 13 ir 14 lentelėse.

13 lentelė. Išeities duomenys mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas parkavimosi aikštelėse) sukeliama cheminei taršai skaičiuoti

Paros laikas	Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Tipinės kuro sąnaudos, kg/km	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas Lsum, km	Kuro sąnaudos, kg/d
diena	Lengvieji automobiliai	35	Dyzelinas	0,057	0,07	2,45	0,140
	Sunkvežimiai	15	Benzinas	0,062	0,07	1,05	0,065
	Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,217	0,01	0,1	0,022
vakaras	Lengvieji automobiliai	1	Dyzelinas	0,057	0,07	0,07	0,004
	Sunkvežimiai	1	Benzinas	0,062	0,07	0,07	0,004

14 lentelė. Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas parkavimosi aikštelėse) išsiskiriančių teršalų kiekiai

Paros laikas	Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	CO			LOJ		
					EFi, g/kg	g/d	g/s	EFi, g/kg	g/d	g/s
Diena	Lengvieji automobiliai	35	Dyzelinas	0,057	2,41	0,33656	$7,8 \cdot 10^{-6}$	0,51	0,07122	$1,65 \cdot 10^{-6}$
	Sunkvežimiai	15	Benzinas	0,062	48,36	3,14824	0,00007	7,75	0,50453	0,00001
	Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,217	6,1	0,13237	$3,06 \cdot 10^{-6}$	0,9	0,01953	$4,52 \cdot 10^{-7}$
Vakaras	Lengvieji automobiliai	1	Dyzelinas	0,057	2,41	0,00962	$8,9 \cdot 10^{-7}$	0,51	0,00204	$1,88 \cdot 10^{-7}$
	Sunkvežimiai	1	Benzinas	0,062	48,36	0,20988	0,00002	7,75	0,03364	$3,11 \cdot 10^{-6}$
Iš viso:					3,83667	0,000102		0,63096	1,71	10^{-5}

14 lentelė (tęsinys). Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių (lengvųjų ir sunkiasvorių transporto priemonių judėjimas parkavimosi aikštelėse) išsiskiriančių teršalų kiekiai

Paros laikas	Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	NOx			KD		
					EFi, g/kg	g/d	g/s	EFi, g/kg	g/d	g/s
Diena	Lengvieji automobiliai	36	Dyzelinas	0,057	11,77	1,64368	0,00004	0,78	0,10893	$2,52 \cdot 10^{-6}$
	Sunkvežimiai	16	Benzinas	0,062	3,98	0,25910	$6 \cdot 10^{-6}$	0,02	0,00130	$3,01 \cdot 10^{-8}$
	Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,217	25,95	0,56312	0,00001	0,55	0,01194	$2,76 \cdot 10^{-7}$
Vakaras	Lengvieji automobiliai	36	Dyzelinas	0,057	11,77	0,04696	$4,35 \cdot 10^{-6}$	0,78	0,00311	$2,88 \cdot 10^{-7}$
	Sunkvežimiai	16	Benzinas	0,062	3,98	0,01727	$1,6 \cdot 10^{-6}$	0,02	0,00009	$8,04 \cdot 10^{-9}$
Iš viso:					2,53013	0,00006		0,12537	3,12	10^{-6}

Metiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriantys teršalų kiekiai: CO – 5,968 kg/metus, LOJ – 0,967 kg/metus, NO_x – 7,019 kg/metus, KD – 0,244 kg/metus.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO PROGNOZĖ

Skaičiavimo metodika, naudota kompiuterinė programinė įranga

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 6 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

ADMS 6 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktorius įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

ADMS 6 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniomis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapią teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaidą aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Skaiciavimui reikalingų koeficientų vertės

Teršalų sklaidos modeliavimo metu naudoti 2018-2022 m. meteorologiniai duomenys iš Kauno meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrometeorologijos tarnyboje. Skaiciavimui naudotos oro temperatūros, vėjo greičio, vėjo krypties ir debesuotumo vertės. 2018-2022 m. vėjų rožė pateikta 12 pav., 43 p. Naudota žemės paviršiaus šiurkštumo vertė – 1,0 m. Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimas atliktas 1,7 m aukštyje.

Modeliuota į aplinkos orą išmetamų tokių teršalų, kaip anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės, lakieji organiniai junginiai, mangano oksidai, geležis ir jos junginiai, sklaida pažeminiame sluoksnyje.

Skaiciavimuose priimta, kad esant mobilių šaltinių skleidžiamai taršai NO_2 sudaro 20 % NO_x vertės. Ši vertė priimta remiantis Jungtinės Karalystės Tiltų ir kelių projektavimo vadovu (Design manual for roads and bridges, Volume 11 Environmental assessment, Section 3 Environmental assessment techniques, Annex A, Vehicle-derived pollutants, A1.5 Oxides of nitrogen (NO_x), p. A/1- Tiltų ir kelių projektavimo vadovas, 11 tomas Poveikio aplinkai vertinimas, 3 dalis -Poveikio aplinkai vertinimo metodai, A priedas, Transporto skleidžiami teršalai, A1.5 azoto oksidai (NO_x), psl. A/1), kuriame teigiama, kad naujausių tyrimų duomenimis NO_2 kiekis NO_x kiekyje gali siekti iki 20 %.

Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. AV-112 (Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2016 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. AV-217 redakcija) „Foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo planuojamos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų“ II skyriaus 6 p. sklaidos skaičiavimo modelyje, vertinant foninį aplinkos oro užterštumą KD emisijos perskaiciavimui į KD10 naudotas koeficientas 0,7 ir koeficientas 0,5 – KD10 koncentracijos perskaiciavimui į KD2,5 koncentraciją.

Teritorijos ploto arba atskirų taškų koordinatės, kur atliekamas teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimas

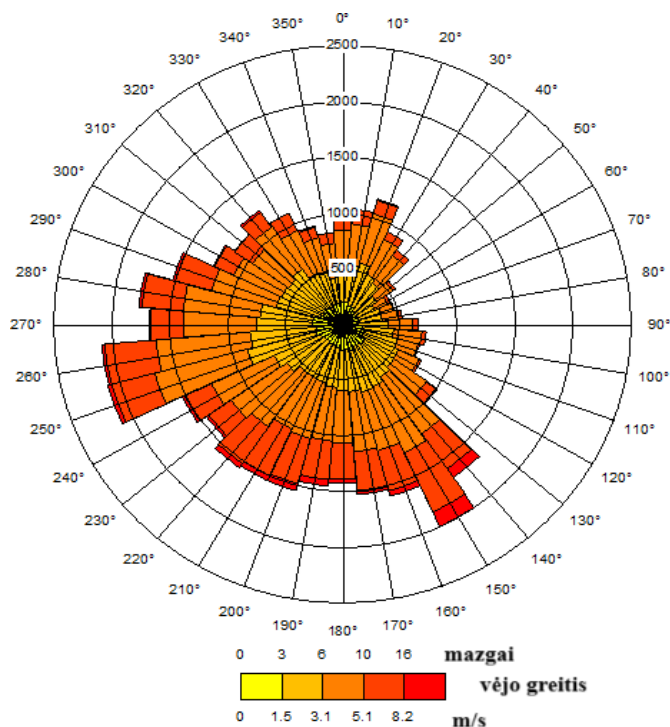
Skaiciavimai buvo atlikti 2 km pločio ir 2 km ilgio kraštinės kvadratiname sklype. Lietuvos koordinatinių sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X-(518728- 520728), Y-(6103339 – 6105339). Skaiciavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi. Modeliuojant buvo naudota LKS-94 koordinatinių sistema.

Ribinės vertės

Gautos pažemio koncentracijos lyginamos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis LR AM ir LR SAM 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ pakeitime Nr. D1-329/V-469. Minėtame dokumente nurodytos pagal nacionalinius kriterijus ribojamų teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.

Pagal ES kriterijus normuojamų teršalų ribinės vertės yra patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) „Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos“.

Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2012-01-26 įsakymu Nr. AV-14, teršalų, kurių koncentracijos aplinkos ore ribojamos pagal nacionalinius kriterijus, skaičiavimui taikoma 1 val., 98,5 procentilio vidurkinimo vertė ir ši lyginama su 0,5 val. ribine verte.

12 pav. 2018-2022 m. vėjų rožė pagal Kauno MS duomenis (šaltinis: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba)

15 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Vienetai	Procentilis
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus				
Anglies monoksidas	8 valandų	1000	μg/m ³	100
Azoto dioksidas	1 valandos	200		99,8
	Kalendorinių metų	40		-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	50		90,4
	Kalendorinių metų	40		-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	1 paros	25		99,18
	Kalendorinių metų	10		-

Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal nacionalinius kriterijus				
Lakieji organiniai junginiai	0,5 valandos	5000	µg/m ³	98,5
	1 paros	1500		100
Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	1 paros	40		100
Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	0,5 valandos	10		98,5
	1 paros	1		100

Foninio aplinkos oro užterštumo vertės arba duomenys šioms vertėms apskaičiuoti

Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos departamentas 2025-05-27 raštu Nr. (30.3)-A4E-5618 „Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų (Jonalaukio g. 10, Jonava)“ nurodė, kad atliekant objekto teršalų (anglies monoksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių, lakiųjų organinių junginių) sklaidos skaičiavimus, turi būti naudojami Jonavos miesto aplinkos oro užterštumo duomenys, skelbiami Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje <https://aaa.lrv.lt>, skyriuje „Oras“ „Foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams“, išlaikant rekomendacijų 3.1-3.3 papunkčiuose nustatytą eiliškumą.

Kitų teršalų (mangano, mangano oksidų ir kitų junginių (kaip mangano dioksidas); geležies ir jos junginių (kaip geležis)) sklaidos modeliavimo skaičiavimuose turi būti naudojami apie ūkinės veiklos objektą, kurio poveikį aplinkos orui numatoma vertinti, visų iki 2 kilometrų atstumu esančių kitų ūkinės veiklos objektų, turinčių aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų, parengtų vadovaujantis Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų įforminimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 „Dėl Aplinkos oro taršos 2 šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ duomenys bei planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV), dėl kurios teisės aktų nustatyta tvarka yra priimtas sprendimas dėl PŪV galimybių, poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose (atrankos dokumentuose) pateikti į aplinkos orą numatomų išmesti teršalų kiekio skaičiavimo duomenys.

Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą buvo naudoti naujausi - 2024 m. oro užterštumo sklaidos žemėlapių duomenys: CO= 0,169 mg/m³, KD₁₀= 15,9 µg/m³, KD_{2,5}= 9,9 µg/m³, NO₂= 7,9 µg/m³, LOJ= 0,0264 mg/m³.

Didžiausios sumodeliuotos pažemio koncentracijos

16 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatai

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė, µg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, µg/m ³			
				Be fono	RV dalis	Su fonu	RV dalis
1.	Anglies monoksidas	8 val.	10000	18,477	0,00185	346,93	0,03469
2.	Azoto dioksidas	1 val.	200	44,486	0,22243	53,100	0,26550
		Metinė	40	0,80953	0,02024	9,6725	0,24181
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	50	0,15419	0,00308	16,054	0,32108
		Metinė	40	0,078287	0,00196	15,987	0,39968
4.	Kietosios dalelės	1 paros	25	0,11308	0,00452	10,013	0,40052

	(KD _{2,5})	Metinė	10	0,039144	0,00391	9,9356	0,99356
5.	Lakieji organiniai junginiai	0,5 val.	5000	5,8247	0,00116	37,799	0,00756
		1 paros	1500	0,71257	0,00048	36,055	0,02404
6.	Geležis ir jos junginiai (kaip geležis)	1 paros	40	6,3581	0,15895	6,4322	0,16081
7.	Manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (kaip mangano dioksidas)	0,5 val.	10	0,74709	0,07471	0,74709	0,07471
		1 paros	1	0,18891	0,18891	0,19220	0,19920

IŠVADA:

Kaip matyti iš teršalų pažemio sluoksnyje sklaidos modeliavimo rezultatų, į aplinką išmetamų teršalų koncentracijos aplinkos ore vykdant planuojamą ūkinę veiklą – ENTP apdorojimą nevertinant foninės taršos, taip pat įvertinus foninį aplinkos oro užterštumą neviršys ribinių verčių (žr. 16 lentelę). Sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

Vykdant planuojamą ūkinę veiklą, remiantis apskaičiuotomis aplinkos oro teršalų emisijų vertėmis ir fiziniiais aplinkos oro taršos šaltinių parametrais, nepalankiausiomis meteorologinėmis sąlygomis teršalų pažemio koncentracijos planuojamos ūkinės veiklos metu nei prie sklypo ribų, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nesiekia ribinių verčių. Ūkinės veiklos vykdymo metu užtikrinama pakankama teršalų sklaida aplinkinėse teritorijose. Ūkinė veikla žymesnio poveikio aplinkos oro užterštumui ir kokybei neturi.

Pilnos apimties Oro užterštumo prognozė su Teršalų sklaidos žemėlapiais ir kitais priedais pateikiama PVSV Ataskaitos 4 priede.

5.2.DIRVOŽEMIO TARŠA, VANDENS TARŠA

Atliekų tvarkymo veikla vykdoma uždarame pastate su kieta betono danga ir ant kieta danga padengtos aikštelės su įrengta paviršinių nuotekų surinkimo sistema.

Statybos etapu numatomi žemės kasimo darbai, grunto išlyginimas, elektros ir nuotekų tinklų pravedimas sklypo teritorijoje, pastato statyba, aikštelės betonavimas, gerbūvio sutvarkymo darbai. Dideli žemės kiekiai (jos paviršiai ir gelmės) bei dirvožemis nebus naudojami, žemės darbai (kalnų nukasimas, vandens telkinių gilinimas) nebus atliekami, gamtos išteklių naudoti ar pagrindinės žemės naudojimo paskirties keisti neplanuojama. Ūkinė veikla analizuojamiems aplinkos elementams (žemei ir dirvožemiui) poveikio ir įtakos nedarys.

5.3.TARŠOS KVAP AIS

Kvap as – organoleptinė savybė, juntama uoslės organų, įkvepiant tam tikrų lakiųjų cheminių medžiagų, kurių emisijos patenka į aplinkos orą. Kvapo koncentracija – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniame metre dujų standartinėmis sąlygomis. Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliamam vienos europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis. Remiantis higienos norma HN 121:2010

„Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 5 europiniai kvapo vienetai (5 OUE/m³).

UAB „Dafta“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

5.4.FIZIKINĖS TARŠOS SUSIDARYMAS (TRIUKŠMAS, VIBRACIJA IR KT.)

Triukšmo vertinimo metodika ir skaičiavimo programinė įranga

Aplinkos triukšmas modeliuojamas CadnaA 2018 MR1 programine įranga, kuri įtraukta į LR aplinkos ministerijos rekomenduojamų programinių paketų, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Programoje triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis ES galiojančiomis metodikomis, t. y. planuojamos veiklos triukšmo skaičiavimas atliekamas pagal ISO 9613, autotransporto – NMPB-Routes-96, geležinkelių – SRM II reikalavimus. Gauti modeliavimo rezultatai lyginami su norminiais triukšmo lygiais, nustatytais higienos normoje HN33:2026.

Triukšmo skaičiavimai standartiškai atliekami vertinant mobilių, taškinių, plotinių ūkinės veiklos (teritorijos) triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą atitinkamai dienos, vakaro ir nakties laikotarpiais. Programinėje įrangoje triukšmo sklaida ir vertinimas atliekamas įvertinant įvairius kintamuosius, tokius kaip įrenginių veikimo trukmė ir veikimo laikas paros bėgyje, transporto srautas, transporto priemonių judėjimo greitis, statinių triukšmo ekranavimas, jų sugertis ar atspindėjimas, juose ar atvirame lauke esančių šaltinių triukšmo lygis, želdiniai ir pan.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai triukšmo žemėlapiuose vaizduojami skirtingų spalvų izolinijomis kas 5 dB(A). Planuojamo objekto triukšmo sklaida vertinant veiklos triukšmo lygius skaičiuojama pagal ISO 9613-2:1996 Akustika. Garso sklindančio atviroje aplinkoje silpninimas 2 dalis: Bendroji skaičiavimo metodika (*Acoustics - Attenuation of sound during propagation outdoors – Part 2: General method of calculation*) reikalavimus, o transporto keliamas triukšmas pagal NMPB-Routes-96 modelį.

Siekiant įvertinti planuojamos ūkinės veiklos įtaką esamam triukšmo lygiui artimiausioje aplinkoje triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami tipinėmis tokiems skaičiavimams sąlygomis:

- **triukšmo skaičiavimo aukštis – 1,5 m** (pagal HN 33:2026 IV skyriaus 20 punkto rekomendacijas);
- **oro temperatūra +10°C, santykinis oro drėgnumas 70%;**

Planuojamos veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal HN33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr. 75-3638, [aktuali redakcija](#) nuo 2026-02-13 Nr. V-131, 2026-02-10, paskelbta TAR 2026-02-12, i. k. 2026-02162) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktus ribinius garso slėgio lygius. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis turi būti vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu (pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį arba pagal L_{dienos} , L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius). Atliekant triukšmo vertinimą, paros laikas parenkamas atsižvelgiant į HN33:2026 2 punkte nurodytų pastatų (patalpų) naudojimą pagal paskirtį. HN 33:2026 1 skyriaus 2 punkte numatyta, jog triukšmo lygis vertinamas ties gyvenamosios paskirties ir visuomeninių pastatų fasadais bei šių pastatų vaikų žaidimo ir sporto

aikštelėse, ramaus poilsio vietose vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms. Vertinant transporto eismo keliamą triukšmą, taikomas HN 33:2026 2 lentelės 2 punktas, o vertinant numatomą vykdyti veiklą ir jos šaltinius – HN 33:2026 2 lentelės 1 punktas. 1 lentelėje pateikiamos HN 33:2026 nurodomos ribinės vertės.

17 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai ties gyvenamosios paskirties ir visuomeninių pastatų fasadais bei šių pastatų vaikų žaidimo ir sporto aikštelėse, ramaus poilsio vietose vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms (HN 33:2026)

Eil. Nr.	Triukšmo šaltinis	L_{dienos} , dB(A)	$L_{vakaros}$, dB(A)	$L_{nakties}$, dB(A)
1.	Ūkinės veiklos keliamas triukšmas ties gyvenamosios paskirties ir visuomeninių pastatų fasadais bei šių pastatų vaikų žaidimo ir sporto aikštelėse, ramaus poilsio vietose vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms	55	50	45
2.	Transporto eismo keliamas triukšmas ties gyvenamosios paskirties ir visuomeninių pastatų fasadais bei šių pastatų vaikų žaidimo ir sporto aikštelėse, ramaus poilsio vietose vyresnio amžiaus ir neįgaliems žmonėms	65	60	55

* Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio ($L_{vakaros}$) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse.

Triukšmo sklaidos žemėlapiai sudaromi Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS–94).

Modeliuojama teritorija ir jos gretimybės

Aplinkos triukšmo modeliavimas atliekamas sklype, adresu *Jonalaukio g. 10, Jonava* ir šio sklypo gretimybėse. Ūkinės veiklos sklypas yra pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoje, o gretimybėse toliau nuo objekto gyvenamoji ir visuomeninės paskirties aplinka yra šiaurinėje, šiaurės rytinėje ir šiaurės vakarinėje dalyse, kurių artimiausia yra šiais adresais:

- šiaurės rytinėje veiklos teritorijos dalyje už ~ 360 m yra visuomeninės paskirties aplinka, adresu Jonava, **Skarulių g. 53**, kur veikia Skarulių Šv. Onos bažnyčia;
- šiaurės rytinėje veiklos teritorijos dalyje už ~ 290 m yra gyvenamosios paskirties aplinka, adresu Jonava, **Skarulių g. 45**;
- šiaurinėje teritorijos dalyje už ~ 190 m yra gyvenamosios paskirties aplinka, adresu Jonava, **Skarulių g. 15**;
- šiaurės vakarinėje teritorijos dalyje už ~ 750 m yra gyvenamosios paskirties aplinka, adresu Jonava, **Taurostos g. 64**.

Šios artimiausios gyvenamosios ir visuomeninės paskirties aplinkos padėtis ūkinės veiklos gretimybėse, taip pat ūkinės veiklos sklypo bei veiklavietės padėtis pateikiama 13 paveiksle.

Triukšmo žemėlapiuose pateikiami triukšmo lygiai ties 13 paveiksle pažymėtų gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinka.

13 pav. Ūkinės veiklos ribos (pažymėta raudonai) ir padėtis bei artimiausia gyvenamosios ir visuomeninės paskirties aplinka (sklypų ribos pažymėtos mėlynai)

UAB „Dafta“ vykdoma ūkinė veikla yra N kategorijos ENTP tvarkymas. Ūkinės veiklos teritorijoje triukšmo šaltiniai yra stacionarūs ir mobilūs. Į ŪV teritoriją yra esamas 1-nas įvažiavimas iš Jonalaukio g. Didžiausia triukšmo tarša susidaro tik dienos laikotarpiu, nes objektas veikia tik darbo valandomis nuo 8 iki 17 val. Vakaro valandomis numatomas tik aptarnaujančių darbuotojų 2 automobilių judėjimas teritorijoje ir viešojo naudojimo gatvėse.

Toliau skyriuje pateikiama detali informacija apie ūkinėje veikloje numatomus naudoti triukšmo šaltinius ir atliekamas triukšmingas veiklas.

Ūkinės veiklos triukšmo šaltinių informacija

ENTP tvarkymo veikla vykdoma kitos paskirties žemės sklype, kurio unikalus Nr. 4610-0019-0008, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Nenukenksmintų ENTP surinkimas, laikymas ir ardymas vykdomas UAB „Dafta“ priklausančiose gamybos paskirties patalpose. Šiose patalpose taip pat įrengtos dalių sandėliavimui bei darbuotojų reikmėms skirtos zonos. Veiklos teritorijoje taip pat projektuojamas dar vienas pastatas, kuriame taipogi bus vykdomas ENTP tvarkymas. Veikla vykdoma tik darbo valandomis, uždaroje patalpose, naudojant įprastinius, autoservisuose naudojamus įrankius. Teritorijos planas, mobilių ir stacionarių triukšmo šaltinių padėtis pateikiama 14 paveiksle. Dalis veiklos teritorijos yra aptverta 3m aukščio gelžbetonio tvora, kuri triukšmo modeliavime vertinama kaip triukšmo sklaidimą ribojantis elementas. Tvoros padėtis taip pat matoma 14 paveiksle. Triukšmo modeliavime šis barjeras vertinamas tik kaip garso difrakciją keliantis elementas. Jokios absorbcinės šios tvoros savybės nevertinamos, nes gelžbetonio konstrukcija yra atspindinti garsą.

14 pav. PŪV teritorijos ribos, įvažiavimo padėtis, mobilių triukšmo šaltinių judėjimo teritorijoje tipinės trajektorijos ir teritorijoje esančių ir planuojamų objektų bei triukšmo šaltinių padėtis

	Lengvojo transporto judėjimo trajektorija		Sunkiasvorio transporto judėjimo trajektorijos
	Šakinio ir teleskopinio krautuvų judėjimo trajektorija		Oro kondicionieriaus išorinis blokas
	Remonto patalpos		Lengvųjų automobilių stovėjimo aikštelė
	Sunkiasvorių automobilių stovėjimo aikštelė		ENTP apdorojimo patalpos
	Garažo vartų spinduliavimas (6 vnt. esamuose pastatuose ir 2 vnt planuojamame pastate)		

Ūkinėje veikloje esamose patalpose yra vykdomas ENTP apdorojimas, taip pat sunkiasvoriam transportui yra atliekami remonto darbai. Esamų pastatų sienos yra iš plytų, papildomai apšiltintos akmens vatos sluoksniu, o fasadai iš profiliuotos skardos. Esamame pastate yra 2 garažo vartai ENTP apdorojimo patalpose, ir vieni vartai į sandėliavimo patalpas, kur laikomos tinkamos naudoti dalys. Triukšmo skaičiavimuose vertinama, jog ENTP apdorojimo patalpų durys atvertos laikomos 15 min per dieną. Sandėliavimo patalpų durys vertinamos atviros 30 min., triukšmas iš šių patalpų sklinda tik dėl patalpų viduje judančio šakinio krautuvo. Kadangi krautuvo lygis jam veikiant patalpų viduje bus efektyviai slopinamas didelės masės pastato sienų, triukšmo tarša į aplinką per sienas bus nykstamai maža, todėl skaičiavimuose nevertinama. Analogiškai nevertinamas ir vidinėse patalpose esantis kompresorius, kurio triukšmo sklaida į aplinką dėl didelės sienų varžos taip pat nereikšminga. Esant atviroms ENTP apdorojimo ir remonto patalpų durims per jas sklinda viduje esančios įrangos keliamas triukšmas (įrangos duomenis ir veikimo trukmes žr. 2 lentelėje). Pastato dalies plotas ~ 1850 m², tūris - ~21300 m³, aukštis 11,5 m).

Esamose remonto patalpose (patalpų plotas ~ 350m², tūris - ~1750 m³, aukštis 5,5m) triukšmas taip pat sklinda nuo rankinių įrankių, remonto patalpose yra įrengti 3 garažo vartai, tačiau jie vertinami kaip visada uždaryti, nes įvarant/išvarant transporto priemones darbai dažniausiai

neatliekami, reikšmingesnės taršos nesusidaro. Rytiniame šių patalpų fasade yra 2, o vakariniame 4 langai, kurių triukšmo slopinimo savybės yra prastesnės nei sienų, todėl jie triukšmo sklaidos modeliavime yra įvertinti. Pastatų sienų, garažo vartų slopinimo vertės analogiškos ENTP apdorojimo patalpų. Izoliavimo vertės pateikiamos prieduose.

Planuojamo ENTP apdorojimo pastato sienos numatomos iš Sandwich tipo plokščių (120 mm storio). ENTP apdorojimui bus naudojama tik centrinė planuojamo pastato dalis. Pietiniame šio pastato fasade numatomi 3 langai su dviejų stiklų vienos kameros stiklo paketais, 2 vnt pakeliamų garažo vartų (4x4,2 m). Planuojamo pastato aukštis – 5 m, plotas ~440 m², tūris - ~2200m³.

Triukšmo skaičiavimų įvesties duomenys priimami remiantis veiklos vykdytojo ir atrankos dėl poveikio aplinkai rengėjo pateikta informacija apie triukšmingus įrenginius, transporto priemonių srautus, įrangos veikimo laikotarpius. Toliau 18 lentelėje pateikiama apibendrinta informacija apie triukšmo sklaidos skaičiavimuose vertintus triukšmo šaltinius.

18 lentelė. Triukšmo skaičiavimuose vertintų stacionarių ir mobilių triukšmo šaltinių emisijos vertės, veikimo trukmės ir šaltinio tipo duomenys

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Garso lygis, dBA	Triukšmo šaltinio veikimo trukmė ir laikotarpis	Triukšmo šaltinio tipas
1. ENTP apdorojimo patalpų išorinės atitvaros ir garažo vartai esamame pastate	$L_{vidaus}=86^1$ Sienų $R_w=55^2$ Atvirų garažo vartų $R_w=0$, uždarytų vartų $R_w=23^3$	Darbo metu	Išorinės atitvaros - plotinis
1.1. Smūginis suktuvas	$L_{p,A}=90$	1 val., diena	
1.2. Suktuvas	$L_{p,A}=95,8$	1 val., diena	
1.3. Kampinis šlifluoklis (metalo pjaustymui)	$L_{p,A}=89$	0,25 val., diena	
1.4. Dujinis degiklis (metalo pjaustymui)	$L_{p,A}=82$	0,25 val., diena	
1. 5. Kompresorius	$L_{p,A}=62$	1 val., diena	
2. Remonto patalpų išorinės atitvaros esamame pastate	$L_{vidaus}=86^1$ Sienų $R_w=55^2$ Garažo vartų $R_w=23^3$ Langų $R_w=36^3$	Darbo metu	Išorinės atitvaros - plotinis
2.1. Smūginis suktuvas	$L_{p,A}=90$	1 val., diena	
2.2. Suktuvas	$L_{p,A}=95,8$	1 val., diena	
3. Projektuojamo pastato ENTP apdorojimo patalpų išorinės atitvaros	$L_{vidaus}=86^1$ Sienų $R_w=30^3$ Langų $R_w=36^3$	Darbo metu	Išorinės atitvaros - plotinis
3.1. Smūginis suktuvas	$L_{p,A}=90$	1 val., diena	
3.2. Suktuvas	$L_{p,A}=95,8$	1 val., diena	
3.3. Kampinis šlifluoklis (metalo pjaustymui)	$L_{p,A}=89$	0,5 val., diena	
3.4. Dujinis degiklis (metalo pjaustymui)	$L_{p,A}=82$	0,5 val., diena	
Kiti triukšmo šaltiniai:			
Teleskopinis krautuvas <i>Haulotte FH17.30</i> ar analogiškas	$L_w=104^4$	Diena, 15 min.	Trajektorijos – linijinis

Dyzelinis šakinis krautuvas TOYOTA 52-8FDF30 ar analogiškas	$L_{p,A}=77^5$	Diena, 30 min.	
Oro kondicionieriaus išorinis blokas ⁶	$L_{W,A}=67$	Diena, 1 val.	Taškinis
Lengvųjų automobilių stovėjimo aikštelė	20 vietų, ~300 m ²	Diena – 9 val. Vakaras – 3 val.	Plotinis
Sunkiasvorių automobilių stovėjimo aikštelė	6 vietų, ~140 m ²	Darbo laiku, diena, 9 val.	
Lengvieji automobiliai ⁷	$L_W=85$	Diena, 50 aut. Vakaras, 2 aut.	Trajektorijos, linijinis
Sunkiasvoriai automobiliai ⁷	$L_W=102$	Diena, 10 aut.	

1 – Gamybos pastate, taip pat projektuojamame ENTP tvarkymo pastate, ardymo patalpose transporto priemonių demontavimas atliekamas rankiniu būdu, esant poreikiui naudojant rankinius įrankius. Priimama, kad pastate triukšmo lygis susidaro ten naudojant, akumuliatorinius ir elektrinius įrankius, dujinio pjaustymo įrangą, patalpose veikia kompresorius. Ardymui atskiroms užduotims gali būti naudojamas smūginis suktuvas, suktuvas, pjaustymui – kampinis šlifuočlis ir dujinis degiklis bei kompresorius. Šių įrankių naudojimo trukmės pateikiamos lentelėje. Įrangos gamintojų pateikiami triukšmo lygiai pateikiami 1.1 ir 1.5 prieduose. Skaičiuojant kiekvieno įrenginio ekvivalentinį dienos triukšmo lygį dienos laikotarpiu naudojama formulė: $L_{Aeq,t} = 10 \cdot \log_{10}((t_i \cdot 10^{0.1 \cdot L_{p,i}})/12)$, kur t_i – atskiro įrankio veikimo trukmė, $L_{p,i}$ – įrenginio triukšmo lygis, dB(A). Sumuojant visos patalpų viduje naudojamos įrangos triukšmo lygius naudojama ši priklausomybė: $L_{p, suminis} = 10 \cdot \log_{10}(10^{0.1 \cdot L_{Aeq,1}} + \dots + 10^{0.1 \cdot L_{Aeq, n}})$, dB(A). Į aplinką per kiekvienus atvirus lauko vartus (4,2x4m) sklinda 15 min per darbo dieną. Kiti rankomis atliekami ardymo darbai papildomo triukšmo nekelia arba jis nereikšmingas. Realiau scenarijumi patalpų vidaus triukšmo lygis bus mažesnis, nes įrangai naudojami įvairiose ardymo zonose, todėl dėl atstumo įtakos nuo ardymo zonos iki pastato atitvarų triukšmo lygis gali būti mažesnis. Tikslią vertę prognozuoti sudėtinga dėl patalpų absorbcinių savybių, todėl priimama blogiausia apskaičiuota vertė, tokiu būdu prognozuojant didžiausią galimą taršą.

2 – Remiantis STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“, pagal vienasluoksnių pertvarų oro garso izoliacijos rodiklius, gautus matavimais laboratorinėse sąlygose. Garso izoliavimo rodiklio R_w vertė betono/plytų sienai – 55 dB. Užsakovo teigimu pastatas papildomai apšiltintas akmens vata bei 10 cm storio Sandwich plokštėmis. Kadangi šių medžiagų R_w vertė ženkliai mažesnė nei plytų sienos, jų įtaka triukšmo slopinimui bus nežymi, todėl skaičiavimuose priimama 55 dB plytų sienos izoliavimo vertė.

3 – pastato sienų Sandwich plokščių gamintojo deklaruojama R_w vertė pateikiama 1.6 priede, pastatų langų ir garažo vartų – 1.7 ir 1.8 prieduose.

4 – analogiško krautuvo gamintojo deklaruojama vertė pateikiama 1.9 priede.

5 – krautuvo gamintojo deklaruojama vertė pateikiama 1.10 priede.

6 – gamintojo deklaruojama vertė pateikiama 1.11 priede.

7 – Transporto judėjimo greitis teritorijos ribose esančiomis trajektorijomis priimamas 10 km/h.

Modeliuojant ūkinės veiklos sukeltą akustinį triukšmą galimi netikslumai dėl įvairių priežasčių. Skaičiavimuose taikomas supaprastintas triukšmo sklaidos modelis yra orientacinis, o modeliavimo metu buvo taikomos tokios triukšmo sklaidos sąlygos, kurioms esant nustatytas didžiausias triukšmo lygis ir sklaida į ŪV gretimybę. Triukšmo sklaidos modeliavime pateikiami dienos ir vakaro laikotarpių triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai, o triukšmo žemėlapiu pateikiami veiklos keliamam triukšmui bei transporto srauto keliamam triukšmui įvertinti.

Žemiau skyriuje pateikiama informacija apie kelių triukšmo sklaidos modeliavime naudotus eismo srautus.

Autotransporto keliamas triukšmas viešo naudojimo gatvėse ir keliuose

Iki ūkinės veiklos teritorijos autotransportas atvyksta iš viešo naudojimo Jonalaukio gatvės. Autotransporto judėjimas numatomas į priešingą pusę, nei yra veiklai artimiausia gyvenamoji ir visuomeninės paskirties aplinka, todėl autotransporto srautų įtaka gyvenamosios/visuomeninės paskirties aplinkai bus minimali. Autotransporto sukeltas triukšmas skaičiuojamas 2 scenarijais:

1. **esama situacija** – vertinami esami privažiavimo (Jonalaukio gatvės) eismo srautai;
2. **planuojama situacija** – vertinami planuojami Jonalaukio gatvės srautai, prie kurių pridedamas ŪV autotransporto srautų prieaugis Jonalaukio gatvė.

Kadangi nėra atviros informacijos apie Jonalaukio gatvės autotransporto srautus esamoje situacijoje, jie priimami remiantis „Strateginio triukšmo kartografavimo ir su triukšmo poveikiu susijusių duomenų gavimo gerosios praktikos vadovo“ rekomendacijomis. Kadangi Jonalaukio gatvės atkarpa ties ūkine veikla naudojasi tik toliau esančių pramonės objektų autotransportas, o gatvė baigiasi akligatviu, remiantis minėto vadovo 2.5 priemonėje „Nėra transporto srauto duomenų“ pateikiamomis rekomendacijomis, kelių, kurie baigiasi akligatviu, paros eismo intensyvumas yra 250 transporto priemonių per parą, iš kurių 175 dienos, 50 vakaro ir 25 nakties metu. Kadangi poveikio aplinkai atrankos dokumentas buvo rengtas dėl veiklos apimčių išplėtimo, šiuose gatvės eismo srautuose yra įtrauktas ir esamas vykdomos veiklos autotransportas. Kadangi planuojamoje situacijoje veiklos apimtys padidėjo nuo 1200 iki 2000 t ENTP, Jonalaukio gatvės eismo srautai padidėjo nuo 6 sunkiasvorių automobilių per dieną iki 10 automobilių bei nuo 32 iki 52 lengvųjų automobilių.

Autotransporto triukšmas modeliuojamas tik dienos laikotarpiu, nes PŪV autotransporto srautus viešojo naudojimo gatvėmis padidins tik dienos laikotarpiu. Kadangi iki ūkinės veiklos vakaro laikotarpiu atvykstantys eismo srautai nepasikeis, t. y. 2 lengvosios transporto priemonės iki veiklos teritorijos atvyksta ir esamoje situacijoje, triukšmo sklaidos modeliavimas planuojamoje situacijoje vakaro metu neatliekamas, nes akustinė situacija nepasikeis. Triukšmo skaičiavimuose vertinama Jonalaukio g. danga – asfaltas, transporto priemonių judėjimo greitis 50 km (remiantis Lietuvos kelių greičio ribojimo [žemėlapiu](#) duomenimis).

Atliekant triukšmo sklaidos modeliavimą transporto priemonių keliamam triukšmo lygiui skaičiuoti planuojamame sklype priimama, jog autotransporto judėjimo trajektorijos yra apibrėžta trajektorija judantys (linijiniai) šaltiniai (sklaida skaičiuojama pagal ISO 9613), o privažiavimo keliams ir viešojo naudojimo gatvėms – NMPB-Routes-96 skaičiavimo metodika.

Modeliuojant sukiamą akustinį triukšmą galimi netikslumai dėl įvairių priežasčių. Skaičiavimuose taikomas supaprastintas triukšmo sklaidos modelis yra orientacinis, o modeliavimo metu buvo taikomos tokios triukšmo sklaidos sąlygos, kurioms esant nustatytas didžiausias triukšmo lygis ir sklaida į planuojamos teritorijos gretimybes. Triukšmo sklaidos modeliavime pateikiami triukšmo žemėlapiai teritorijos triukšmo šaltinių keliamam triukšmui įvertinti bei autotransporto srauto keliamam triukšmui viešojo naudojimo gatvėse esamoje ir planuojamoje situacijose įvertinti.

Triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai

Ūkinės veiklos sukiamas triukšmas

Ūkinės veiklos sukiamas triukšmo lygis skaičiuojamas dienos ir vakaro laikotarpiu. Vakaro laikotarpiu triukšmas susidarys tik dėl 2 į teritorijoje esančių parkavimo aikštelę atvykstančių lengvųjų automobilių. Triukšmo sklaida skaičiuojama 1,5 m aukštyje. Triukšmo sklaidos skaičiavimo žingsnio dydis – $dx = 2$ m; $dy = 2$ m. Triukšmo lygis skaičiuojamas ties ūkinės veiklos sklypo ribomis ir artimiausių gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje. Apskaičiuoti triukšmo lygiai ties PŪV teritorijos ribomis pateikiami 19 lentelėje, o ties artimiausia gyvenamąja ir visuomeninės paskirties aplinka – 20 lentelėje.

19 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribomis

Teritorijos riba	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)	
	Diena (RV*=55)	Vakaras (RV*=50)
Šiaurinė riba	52	<35
Pietinė riba	38	<35
Rytinė riba	51	35
Vakarinė riba	<35	<35

20 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja ir visuomeninės paskirties aplinka

Gyvenamosios/visuomeninės paskirties aplinkos adresas	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)	
	Diena (RV*=55)	Vakaras (RV*=50)
Skarulių g. 53	<35	<35
Skarulių g. 45	<35	<35
Skarulių g. 15	<35	<35
Taurostos g. 64	<35	<35

Nustatyta, kad **ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukiamas triukšmo lygis nei ties teritorijos ribomis, nei artimiausioje gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje dienos ir vakaro laikotarpiais neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2026 2 lentelės 1 punktą.** Nustatyta, jog visoje artimiausioje gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje triukšmo lygis bus ženkliai mažesnis nei ribinė vertė ir visur nesisieks 35 dB(A) dienos ir vakaro laikotarpiais.

Ūkinės veiklos ir su ja susijusio triukšmo sklaidos žemėlapiu gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje pateikiami 2 priede.

Autotransporto srautų sukiamas triukšmas viešojo naudojimo gatvėse (keliuose)

Gautų triukšmo sklaidos skaičiavimų nuo autotransporto rezultatai esamoje ir planuojamoje situacijose gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje dienos laikotarpiu pateikiami 21 lentelėje. Modeliavimas atliekamas tik dienos laikotarpiu, nes PŪV papildomus transporto srautus generuos tik dienos laikotarpiu, o vakaro laikotarpiu esama akustinė situacija nepasikeis.

21 lentelė. Autotransporto srautų sukiamas triukšmo lygis artimiausių gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje esamoje ir planuojamoje situacijose

Gyvenamosios aplinkos adresas	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)	
	ESAMA SITUACIJA	PLANUOJAMA SITUACIJA
	L _{dienos} (RV ¹ =65)	L _{dienos} (RV=65)
Skarulių g. 53	<35	<35
Skarulių g. 45	<35	<35
Skarulių g. 15	<35	<35
Taurostos g. 64	<35	<35

¹ Ribinė triukšmo lygio vertė pagal HN33:2026 2 lentelės 2 punktą

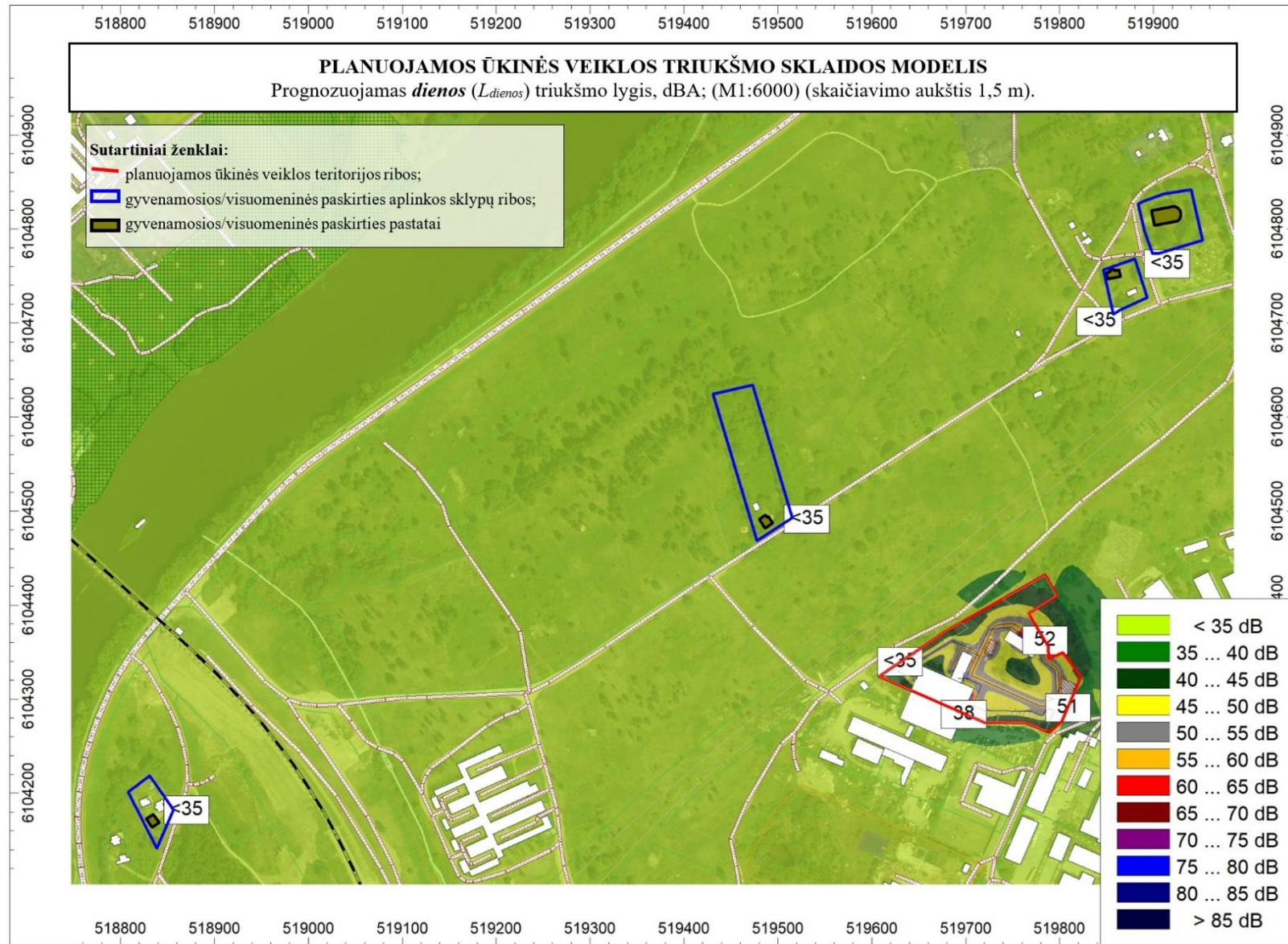
Iš gautų triukšmo modeliavimo rezultatų matoma, jog *autotransporto srautų sukeliamas triukšmas viešojo naudojimo gatvėse nei esamoje nei planuojamoje situacijose gyvenamojoje aplinkoje dienos laikotarpiu neviršys ribinės triukšmo lygio vertės dienos laikotarpiu pagal HN33:2026 2 lentelės 2 punktą.*

Autotransporto sukiamo triukšmo sklaidos žemėlapių dienos laikotarpiu esamoje ir planuojamoje situacijose pateikiami Triukšmo ataskaitos 3 priede. Ūkinės veiklos triukšmo sklaidos žemėlapis (L_{dienos}) pateikiamas 15 paveiksle, 55 p.

Pilnos apimties Triukšmo sklaidos ataskaita su triukšmo sklaidos žemėlapių, įrenginių techninių charakteristikų dokumentais ir kitais priedais pateikiama PVSV ataskaitos 5 priede.

IŠVADOS

1. Atlikus triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, jog pagal ribines vertes, pateikiamas HN 33:2026 2 lentelės 1 punkte, ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis dienos ir vakaro laikotarpiais ties veiklos teritorijos ribomis neviršys ribinių triukšmo lygio verčių.
2. Nustatyta, jog pagal HN 33:2026 2 lentelės 1 punkte pateikiamas ribinės triukšmo lygio vertes, triukšmo lygio viršijimų artimiausioje veiklai gyvenamojoje ir visuomeninėje aplinkoje neprognozuojama. Triukšmo lygis šioje aplinkoje nesieks 35 dBA.
3. Nustatyta, jog pagal HN33:2026 2 lentelės 2 punkte pateiktą ribinę 65 dB(A) triukšmo lygio vertę dienos laikotarpiu gyvenamojoje ir visuomeninėje aplinkoje triukšmo lygio viršijimų neprognozuojama, o vakaro laikotarpiu esama akustinė situacija šioje gyvenamojoje aplinkoje nepasikeis, nes vakaro laikotarpiu ūkinė veikla papildomų eismo srautų negeneruos.

15 pav. Planuojamos ūkinės veiklos triukšmo sklaidos žemėlapis L_{dienos}

Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas.

Vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje naudojami nebus, neigiami padariniai dėl šio veiksnio neprognozuojami.

Jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Analizuojamo objekto ūkinės veiklos vykdymo metu nenumatoma naudoti elektrinių įrenginių, kurių elektromagnetinio lauko intensyvumas viršytų leistinas spinduliuotės vertes pagal HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“. Kitokia spinduliuotė nenumatoma.

5.5. ŪKINĖS VEIKLOS PAŽEIDŽIAMUMO RIZIKA DĖL EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ

Objekte nebus eksploatuojami potencialiai pavojingi įrenginiai, ūkinė veikla nėra susijusi su pavojingosiomis medžiagomis, nurodytomis Pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašo patvirtinimo“, 1 ir 2 lentelėse, todėl objektas nepriskiriamas pavojingiesiems objektams.

Ūkinė veikla neatitinka LR Vyriausybės 2003 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 794 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkui (valdytojui) atsiranda pareiga steigti priešgaisrinį padalinį (žinybines priešgaisrines pajėgas), ir atveju, kai gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkas (valdytojas) sudaro sutartį su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, patvirtinimo“ (2010 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 244 redakcija) nustatytiems kriterijams, pagal kuriuos gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkui (valdytojui) atsiranda pareiga steigti priešgaisrinį gelbėjimo padalinį (žinybines priešgaisrines pajėgas).

Ekstremalios situacijos, galinčios sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui bei gamtai, tai dėl techninių, gamtinių ar kitokio pobūdžio priežasčių kilęs gaisras ar išsiliejusios skystos pavojingosios atliekos bei eksploatuojamų automobilių kuras ir/ar tepalai.

Gaisro avarių prevencijai įmonės darbuotojai yra instrukuoti, periodiškai vykdomas mokymas. Aplinkos užterštumo naftos produktais ir kitais pavojingais skysčiais laipsnis, didele dalimi priklauso nuo to, kaip greitai likviduojami minėtų avarių padariniai. Norint išvengti arba sumažinti dirvožemio, gruntinio vandens bei lietaus nuotekų teršimą pavojingais skysčiais,

numatytos priemonės išsiliejusiems skysčiams surinkti ir jų plitimui greitai lokalizuoti panaudojant ENTP tvarkymo bei atliekų laikymo patalpose esančius sorbentus.

Esamas pastatas atitinka Gaisrinės saugos pagrindinius reikalavimus, patvirtintus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338. Pastatuose yra įrengta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema, parengtas darbuotojų evakuacijos planas ir gaisrinės saugos instrukcija, darbuotojai periodiškai instruktuojami ir mokomi gaisrinės saugos reikalavimų. Privažiavimo kelias ir priejimas prie statinių visada yra laisvas. Gaisriniams automobiliams prie pastato privažiuoti yra ne siauresnis kaip 3,5 m privažiavimas.

Vadovaujantis Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. gegužės 22 d. įsakymo Nr. 1-168 redakcija, nuostatomis UAB „Dafta“ vykdomai ūkinei veiklai vidaus gaisrinio vandentiekio ir stacionarios gaisro gesinimo sistemos neprivalomos, kadangi pagrindinė pastatų paskirtis nekeičiama ir rekonstrukcijos neatliekamos. Naujai projektuojamame pastate gaisrinio vandentiekio ir stacionarios gaisro gesinimo sistemos poreikis bus nustatytas projekto rengimo metu, atsižvelgiant į planuojamo pastato parametrus. Teritorijoje yra įrengtas priešgaisrinis rezervuaras bei hidrantas.

Gaisro plitimo stabdymui pastatuose, kuriuose vykdoma veikla, ir teritorijoje, kur laikomos atliekos, bus išdėstytos priešgaisrinės priemonės, kurių kiekis nustatytas vadovaujantis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, patvirtintomis Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64 (Žin., 2005, Nr. 26-852; aktuali redakcija) (toliau – BGST) bei kitais priešgaisrinę priežiūrą ir gaisrinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais. Įvykus gaisrui ar kitai avarijai informuojamos atitinkamos tarnybos ir įmonės paskirtas asmuo, kuris yra atsakingas avarijų ir nenumatytų išmetimų likvidavimą objekte.

Įmonės direktorius arba jo paskirtas atsakingas asmuo kontroliuoja, kad ūkinė veikla būtų vykdoma vadovaujantis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais priešgaisrinę saugą, darbų saugą ir kitus reikalavimus (pvz. parengtos darbo saugos ir gaisrinės saugos instrukcijos; parengtos darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas; organizuojami darbuotojų instruktažai gaisrinės saugos klausimais; įrengtos pirminės gaisro gesinimo priemonės, evakavimo planai ir kitos priemonės bei ženkliniai; sistemingai valoma ir įrenginiai; ribojamas atliekų rietuvių aukštis ir kt.).

Objekte vykdoma atliekų laikymo veikla atitinka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymo Nr. 64 „Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės“ reikalavimus, taikomus planuojamų tvarkyti pavojingųjų ir nepavojingųjų medžiagų bei atliekų laikymui.

5.6. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- ✓ Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- ✓ Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- ✓ Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- ✓ Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- ✓ Pavojai dėl transporto eismo;
- ✓ Pavojai dėl ergonominės veiksnio ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- ✓ Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- ✓ Darbo vietų sąlygų nuolatinė kontrolė, monitoringas.
- ✓ Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- ✓ Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.7. PSICHOEMOCINIO POVEIKIO VERTINIMAS

5.7.1. Vertinimo metodas

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50 proc. žmogaus sveikata priklauso nuo gyvenamosios, 25 proc. – nuo jos supančios aplinkos, apie 15 proc. – nuo paveldėjimo ir tik apie 10 proc. nuo sveikatos apsaugos. Visuomenė ir individas yra pajėgus kontroliuoti gyvenamąją ir kiek mažiau jos supančią aplinką.

Atliekant psichoemocinio poveikio sveikatai vertinimą, išskiriami pagrindiniai vertinimo aspektai (uždaviniai):

- ✓ Esamos situacijos analizė;
- ✓ Veiksnių nustatymas;
- ✓ poveikį patiršančių gyventojų apibūdinimas;
- ✓ pagrindinių informacijos šaltinių apie galimą poveikį sveikatai nustatymas;
- ✓ tikėtino poveikio svarbos, masto ir atsiradimo tikimybės įvertinimas; alternatyvių galimybių analizė ir rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo ir sustiprinti teigiamą poveikį.

Atliekant esamos padėties analizę (žiūr. 7 skyrių), aprašyta populiacija, kuri gali būti veikiamą ūkinės veiklos veiksniais. Į aprašą įtraukta sociodemografinė gyventojų charakteristika, duomenys apie jų sveikatą, taip pat įvertinta, kurios gyventojų grupės gali būti paveiktos (teigiamai, tiek neigiamai) įgyvendinant projektą. Taip pat aprašyti determinantai, kurie ateityje gali būti susiję su planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimu.

5.7.2. Veiksniai, galintys sukelti psichoemocinį poveikį

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, akustinio triukšmo girdimumas, cheminis oro užterštumas, objekto matomumas.

Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, reikšmingas poveikis nenustatytas. Analizuojamų veiksmų vertės nustatytos mažesnės nei reglamentuojamos saugios sveikatos apsaugai ribinės vertės: dėl ūkinės veiklos susidarantys kvapai nesieks didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, reglamentuojamos HN 121:2010, kur nustatyta $5,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė; susidaranti akustinė tarša neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 75-3638, [aktuali redakcija](#) nuo 2026-02-13 Nr. V-131, 2026-02-10, paskelbta TAR 2026-02-12, i. k. 2026-02162) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktus ribinius garso slėgio lygius (2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių); aplinkos užterštumas nežymus, oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai tiek be foninių teršalų koncentracijų, tiek su foninėmis teršalų koncentracijomis neviršijo ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. *Vykdoma ūkinė veikla pagal savo pobūdį ir mastą nekelia psichoemocinio diskomforto.*

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.

- ✓ ŪV teritorija neprieštarauja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- ✓ ŪV vykdoma Jonavos miesto pramonės rajone, aplink ŪV sklypą vyrauja pramonės ir sandėliavimo, taip pat komercinės paskirties objektų teritorijos žemės sklypai;
- ✓ Su gyvenama paskirties teritorija įmonės sklypas nersiriboja;
- ✓ ŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- ✓ Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Gyventojų psichikos sveikatą ir emocinę gerovę planuojamos ūkinės veiklos dažniausiai neigiamai veikia dėl kelių priežasčių: abejonių dėl projekto įgyvendinimo vietos tinkamumo, prieštaravimo dėl galimos projekto keliamos rizikos ir potencialios naudos, nepasitikėjimo projektą įgyvendinančia organizacija, ribotomis bendruomenės atstovų galimybėmis daryti įtaką projekto sprendiniams, baimės dėl besikeičiančių gyvenimo ar darbo sąlygų.

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSV ataskaita.

Viešinimas

PVSV Ataskaitos viešinimo procedūros atliekamos vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 “Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo” II sk. reikalavimais.

Demografiniai pokyčiai

PŪV neigiamas poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti veiksniai

Įmonėje dirba 10 darbuotojų. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas socioekonominių procesų teigiamam pokyčiui aplinkiniams gyventojams. Aukštesnė socioekonominė padėtis teigiamai paveikia tiek psichologinę, tiek fiziologinę asmenų sveikatą.

IŠVADA:

- ✓ Pateikus ŪV saugumą pagrindžiančius duomenis, visuomenės psichologinis nepasitenkinimas veikla yra mažai tikėtinas.
- ✓ Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą.

6. NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Ūkinės veiklos vykdymo metu yra užtikrinamos visos reikiamos priemonės norint išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią:

- ✓ Darbuotojai aprūpinimi visomis reikalingomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- ✓ Visa technologinė įranga kelianti triukšmą dirba uždaroje izoliuotose patalpose.
- ✓ Visi darbai tiek lauke, tiek patalpų viduje atliekami ant kietos, sandarios, skysčiams nelaidžios dangos;
- ✓ Pagrindinis atvykstančių ir išvykstančių automobilių srautas numatomas dienos metu;
- ✓ Įmonėje surinktos atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams, užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre.

Ūkinės veiklos tarša kvapais neviršys HN 121:2010 ribinių verčių, kur nustatyta 5,0 OU_E/m³ kvapo ribinė vertė. Planuojama ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio žmonių sveikatai nedarys.

Kaip rodo akustinio triukšmo, susidarysiančio dėl objekto ūkinės veiklos, prognostiniai vertinimo rezultatai, triukšmo lygio padidėjimas neviršys leistinų triukšmo normų,

reglamentuojamų HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2026 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 2 lentelės 1 punkto, nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausios gyvenamosios teritorijos aplinkoje.

Tarša iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių nei ūkinės veiklos sklypo ribose, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus tiek ūkinės veiklos generuojamus teršalus, tiek ūkinės veiklos taršos šaltinių teršalų išmetimus su esama fonine koncentracija. Teršalų sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kad išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs. Atsižvelgiant į tai, konkrečios priemonės neigiamam poveikiui išvengti neplanuojamos.

Išvada:

- ✓ Vykdamas ŪV neigiamų aplinkos ir visuomenės sveikatos pokyčių nebus.
- ✓ ŪV vykdymo metu jokie aplinkos bei visuomenės sveikatos saugos reglamentai nepažeidžiami.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Metodas

Vietovės gyventojų demografinių rodiklių analizė rengiama naudojantis viešai prieinamais statistikos duomenų šaltiniais: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema, parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) standartus.

UAB „Dafta“ ūkinė veikla vykdoma Jonavos mieste, Jonavos r. sen., Kauno apskr. Jonavos miesto duomenų viešai prieinamose duomenų bazėse nėra, todėl analizuojami viso Jonavos rajono statistiniai duomenys, gyventojų sveikatos rodikliai, kurie palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos populiacijos rodikliais.

Rezultatai

Gyventojų skaičius. Remiantis statistiniais duomenimis (Demografinės raidos histograma tarp 1823 m. ir 2021 m.), Jonavos m., 2021 m. surašymo duomenimis gyveno 27 381 asmuo (žiūr. 16 pav. žemiau).

Demografinė raida tarp 1823 m. ir 2021 m.									
1823 m.	1851 m.	1871 m.	1885 m.*[4]	1893 m.	1897 m.sur.	1904 m.*[3]	1913 m.	1923 m.sur.[17]	1939 m.
600	1 560	2 920	1 906	3 350	5 000	5 622	5 644	4 115	5 460
1959 m.sur.[18]	1970 m.sur.[19]	1974 m.[20]	1976 m.[21]	1979 m.sur.[22]	1989 m.sur.[23]	2001 m.sur.[24]	2006 m.	2007 m.	2008 m.
5 005	14 563	21 400	24 000	28 413	36 520	34 954	34 696	34 521	34 446
2009 m.	2010 m.	2011 m.sur.[25]	2014 m.	2017 m.	2018 m.	2020 m.	2021 m.sur.	-	-
34 238	31 725	30 777	29 353	27 809	27 062	26 423	27 381	-	-

* pagal enciklopedijos išleidimo metus. Metai, kurių duomenys pateikti enciklopedijoje, nenurodyti.

16 pav. Jonavos m. 1823 - 2021 metų demografinės raidos histograma.

Vienas pagrindinių rodiklių, atspindinčių demografinę situaciją, yra gyventojų skaičius. Lietuvoje gyventojų skaičius dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos, didelės emigracijos, mažėjančio gimstamumo iki 2022 m. nuolat mažėjo, tačiau pastaruosius trejus metus tendencijos buvo teigiamos. Per penkerius metus Lietuvos gyventojų skaičius padidėjo 2,7 proc. 2024 m. buvo fiksuotas Jonavos rajono gyventojų sumažėjimas, tačiau jau 2025 m. šis skaičius pasiekė 2021 m. Jonavos rajono gyventojų skaičių - 41 595 asmenys.

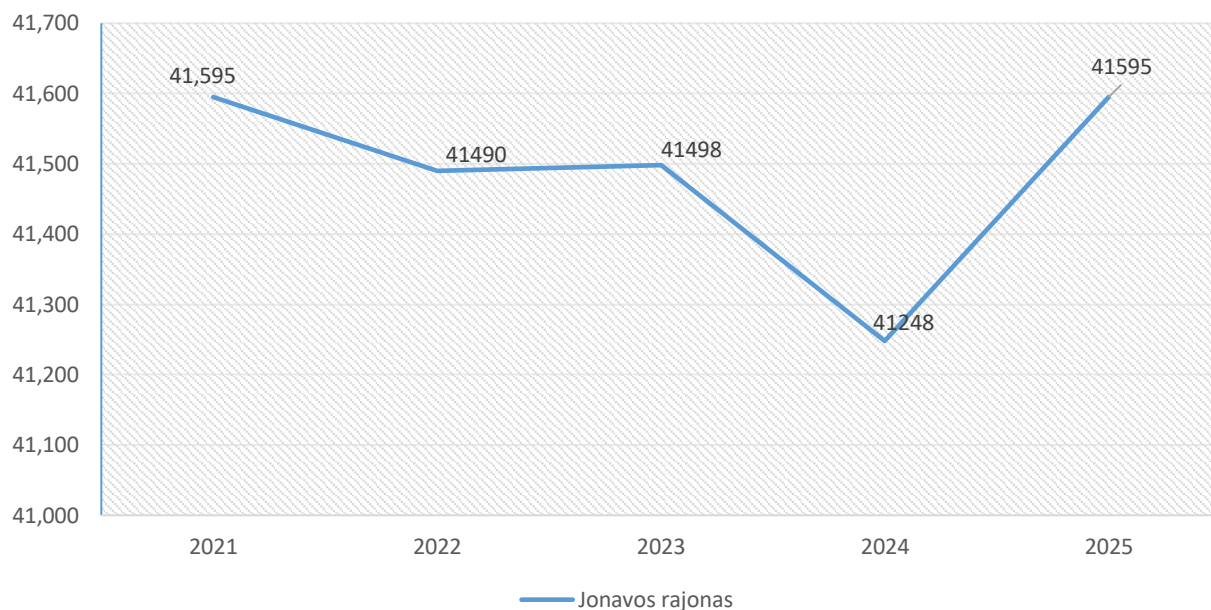
Statistikos departamento *išankstiniais* duomenimis Jonavos rajone 2026 m. pradžioje gyveno 41 382 gyventojai. 2025 m. Jonavos rajone gyveno 41 595 gyventojų, t.y. lygiai tiek pat, kiek gyventojų buvo registruota prieš penkerius metus. 2024 m. metais Jonavos rajone gyveno 41 490 gyventojų. Kaimo gyventojų skaičius Jonavos rajone buvo beveik perpus mažesnis, nei mieste registruotų Jonavos rajono gyventojų skaičius. Jonavos rajone gyvenančių asmenų skaičius pastaruosius penkerius metus buvo daugmaž tolygus, tačiau kito mieste ir kaime gyvenančių asmenų skaičius. Jonavos rajone penkerių metų laikotarpiu mieste gyvenančių asmenų skaičius kiek sumažėjo, o kaime gyvenančių asmenų – padidėjo. Išsamūs duomenys pateikti 22 lentelėje.

Metai	Jonavos rajonas	Mieste	Kaime
2025	41 595	26 690	14 905
2024	41 490	26 831	14 659
2023	41 498	26 978	14 520
2022	41 248	26 934	14 314
2021	41 595	27 381	14 214

22. lentelė. 2021 – 2025 m. Jonavos rajono gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Jonavos r. gyventojų populiacijos pokytis pavaizduotas 1 diagramoje.

Gyventojų sk. Jonavos r. sav. 2021 - 2025 m.

1 diagrama

Lietuvos oficialios statistikos portalo išankstiniais duomenimis Lietuvos Respublikoje 2025 m. gyveno 2 890 664 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 980 443, kaimo – 910 221), o 2024 m. pradžioje gyveno 2 891 232 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 981 880, kaimo – 909 352). 2021 m. Lietuvos Respublikoje buvo registruota 2 808 219 gyventojų (miesto gyventojų registruota – 1 915 260, kaimo – 892 959). Kaimo vietovėse stebima gyventojų didėjimo tendencija. Pastaruosius ketverius metus buvo stebimas bendras Lietuvos gyventojų skaičiaus augimas, tačiau, panašu, kad 2024 m. šis skaičius pasiekė piką ir išankstiniais 2026 m. duomenimis, nuo 2024 m. sumažėjo 3 640 žmonėmis. Išsamūs duomenys pateikti 23 lentelėje.

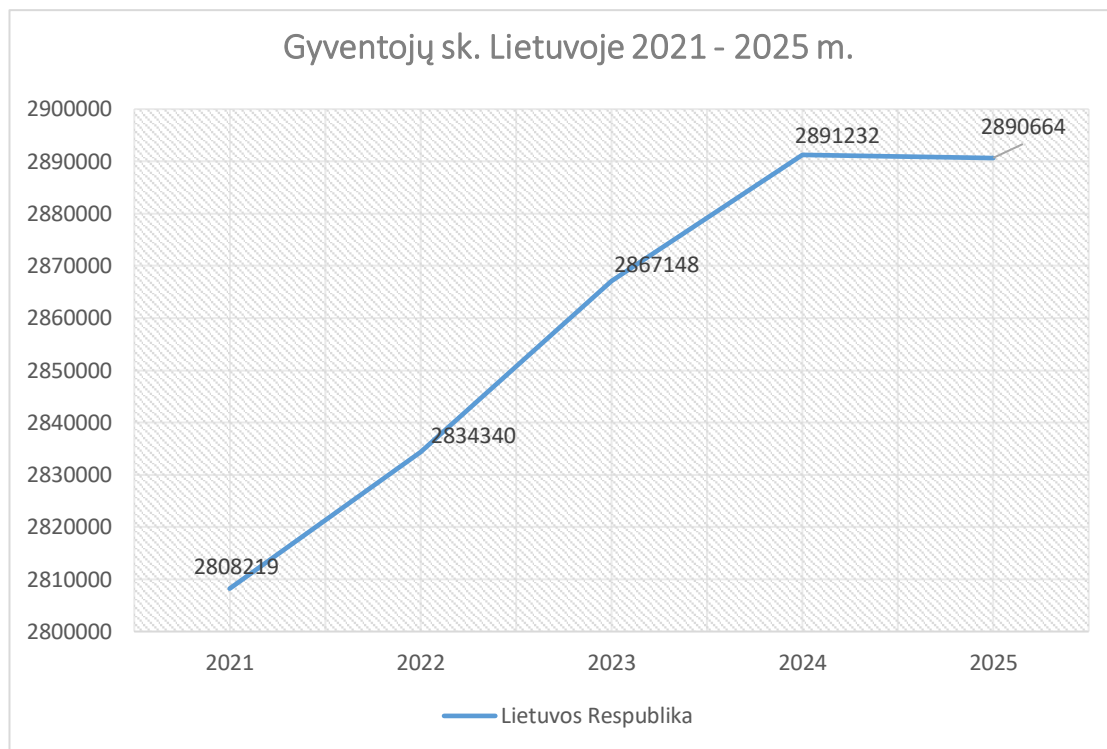
Metai	Lietuvos Respublikoje	Mieste	Kaime
2025	2 890 664	1 980 443	910 221
2024	2 891 232	1 981 880	909 352
2023	2 867 148	1 971 172	895 976
2022	2 834 340	1 938 121	896 219
2021	2 808 219	1 915 260	892 959

23. lentelė. 2021 – 2025 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Oficialios statistikos 2025 metų duomenimis, Lietuvoje kaimo vietovėse gyvena apie 32 proc. šalies gyventojų. Apžvelgiant 2021 – 2025 metų Lietuvos gyventojų populiacijos statistinius duomenis, fiksuojama, kad nuo 2021 metų kaimo gyventojų padidėjo 10 109 asmenimis. Pastaruosius kelis metus miesto gyventojų skaičius augo ir nuo 2022 m. padidėjo 80 517

registruotais gyventojais. Matoma tendencija gyvenimui rinktis miesto vietas. Galimai tam įtakos turi patrauklesni miesto vietovių ekonominiai bei socialiniai aspektai.

2021 – 2025 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičiaus pokyčiai pavaizduoti 2 diagramoje.

2 diagrama

Santrauka viešinimui: Išanalizavus Jonavos r. sav. bei Lietuvos demografinius ir sergamumo rodiklius, matyti, kad dauguma rodiklių yra panašūs. Jonavos rajone sergamumo struktūra idealiai atkartoja Lietuvos tendencijas, tačiau suminis sergamumo rodiklis Jonavos rajone buvo kiek didesnis už Lietuvos vidurkį. Tiek Jonavos rajone, tiek Lietuvoje stebimos neigiamos bendro gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos penkerių metų laikotarpyje. Gyventojų skaičiai tiek Lietuvoje, tiek Jonavos r. augo dėl migracijos. Gyventojų gimstamumo, mirtingumo, pasiskirstymo pagal amžiaus grupes rodikliai rodo nepalankias demografines tendencijas. Pagrindinės sergamumo tendencijos tiek Lietuvoje, tiek Jonavos r. sav. išlieka tos pačios, skiriasi atskirų priežasčių atvejų skaičius.

7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą, galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

- ✓ Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominių rizikos veiksnių sąlygomis.
- ✓ Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos:

- Vaikai (visų Jonavos r. sav. gyventojų tarpe vaikai sudaro ~17,3 proc.).
- Vyresnio amžiaus žmonės (visų Jonavos r. gyventojų tarpe vyresni (65 m. ir vyresni) gyventojai sudaro apie 20,3 proc.
- Visų amžiaus grupių asmenys, turintys ilgalaikių sveikatos sutrikimų ar ribotą aktyvumą dėl sveikatos būklės (Jonavos r. apie 2,7 proc.)

ŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 24 lentelėje.

7.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis.

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis pateiktas 7.1. ir 7.2. poskyriuose.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

1. Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai;

2. Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai, biologinės taršos veiksniai, statybos darbai.

Nei vienas iš analizuotų veiksnių neturės poveikio visuomenės sveikatos būklės pablogėjimui. Visi kiekybiniu būdu vertinti veiksniai atitinka visuomenės sveikatai nustatytus sveikatos saugos reikalavimus. Kiti veiksniai, tokie kaip profesinės rizikos, statybos darbų ir ekstremalių situacijų yra valdomi laikantis darbo saugos reikalavimų. Vykdoma UAB „Dafta“ ūkinė veikla neįtakos visuomenės sveikatos būklės pablogėjimo.

Visuomenės grupės	Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai	Grupės dydis (asmenų skaičius)	Poveikis: Teigiamas (+) Neigiamas (-)	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša, kvapai	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2021 m. Jonavos mieste gyveno 27 381 gyventojų	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl ūkinės veiklos nenumatomas
2. Darbuotojai	ENTP atliekų tvarkymas	10 darbuotojų	Dalis darbuotojų įdarbinami iš Jonavos m. sav. (+)	Periodiškai atliekamas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas
3. Veiklos produktų vartotojai	Fiziniai ir juridiniai asmenys	Neapibrėžtas skaičius	+	Surenkamos išrūšiuotos atliekos
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	ENTP ardymas, detalių prekyba	2 darbuotojai	+	Galimybė įsidarbinti
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis, priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškančios ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialių profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

24 lentelė. UV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS

8.1.Šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis;

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša (cheminė, tarša kvapais, akustinė tarša) už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami įmonės SAZ nustatymui pagal įmonės taršos šaltinių sukeltos taršos izolinijas. Įmonė suvaldo savo ūkinės veiklos taršą veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama SAZ nustatyti su veiklavietės ribomis sklype - 1,8085 ha.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 punktu, atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV). Nustatant sanitarinės apsaugos zonos dydį, vadovaujama šiuo kriterijumi – ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliamą žmogaus sveikatai kenksmingą aplinkos taršą už sanitarinės apsaugos zonų ribų, taip pat tose sanitarinės apsaugos zonose (jų dalyse), kuriose yra šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti objektai, neturi viršyti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyto aplinkos oro teršalų ir sveikatos apsaugos ministro nustatytų kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

Įmonė UAB „Dafta“ yra įsikūrusi Kauno apskrityje, adresu Jonalaukio g. 10, Jonava, Jonavos r. sav. Žemės sklypo unikalus Nr. 4610-0019-0008, žemės sklypo kadastro Nr. 4610/0019:8 Jonavos m. k.v. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Sklypas priklauso Lietuvos Respublikai. Bendras sklypo plotas 2,8544 ha, UAB „Dafta“ 1,8085 ha ploto sklypo dalį valdo nuomos teisėmis.

Gautas sutikimas iš Jonavos rajono savivaldybės administracijos dėl valstybinei žemei taikomų specialiųjų žemės naudojimosi sąlygų nustatymo ir įregistravimo (komunalinių objektų SAZ) adresu Jonalaukio g. 10, Jonava. Sutikimas pridedamas ataskaitos 2 priede.

Nustatyta sanitarinės apsaugos zona bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2026-05-01 -), IV sk., pirmo skirsnio, 53 str.:

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- ✓ statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- ✓ įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- ✓ keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- ✓ planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Vykdomai ENTP demontavimo ir tvarkymo ūkinei veiklai, adresu Jonalaukio g. 10, Jonava, Jonavos r. sav., SŽNS reglamentuota komunalinių objektų 100 m sanitarinė apsaugos zona. SAZ zona *nustatoma* atliekant ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, pagal taršos šaltinių sukeltą poveikį. Vertinimo metu nustatyta, kad visi PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai, įmonė suvaldo ūkinės veiklos taršą savo veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama nustatyti sanitarinę apsaugos zoną su ūkinės veiklos veiklavietės ribomis sklype – 1,8085 ha (nuomojama sklypo dalimi).

Vertinamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra nustatoma pagal analizuojamos ūkinės veiklos ženkiausius rizikos veiksnius – triukšmo (L_{dienos}) izoliniją ir maksimalią 99,80-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos NO_2 pažemio koncentracijos izoliniją, kadangi kiti rizikos veiksniai yra mažiau ženkliūs. **SAZ nustatoma vadovaujantis sumodeliuota triukšmo izolinija pagal dienos periodo triukšmo ribinę 55 dBA vertę bei didžiausią 99,80-ojo procentilio ilgalaikę 1 valandos NO_2 pažemio koncentracijos izoliniją prie nustatomos SAZ ribos ($23,4 \mu/m^3$, sudaro 0,117 RV, kai $RV = 200 \mu/m^3$) (žiūr. 8.2.1. punktą).**

8.2. Rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis

Siūloma įmonės UAB „Dafta“ sanitarinę apsaugos zoną nustatyti su ūkinės veiklos veiklavietės ribomis sklype – 1,8085 ha. Žemės sklypo unikalus Nr. 4610-0019-0008, žemės sklypo kadastro Nr. 4610/0019:8 Jonavos m. k.v. Žemės sklypo bendras plotas – 2,8544 ha.

Vykdomai ūkinei veiklai sanitarinė apsaugos zona nustatoma įvertinant analizuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai pagal triukšmo skaičiavimus, taip pat kvapo ir oro taršos duomenis.

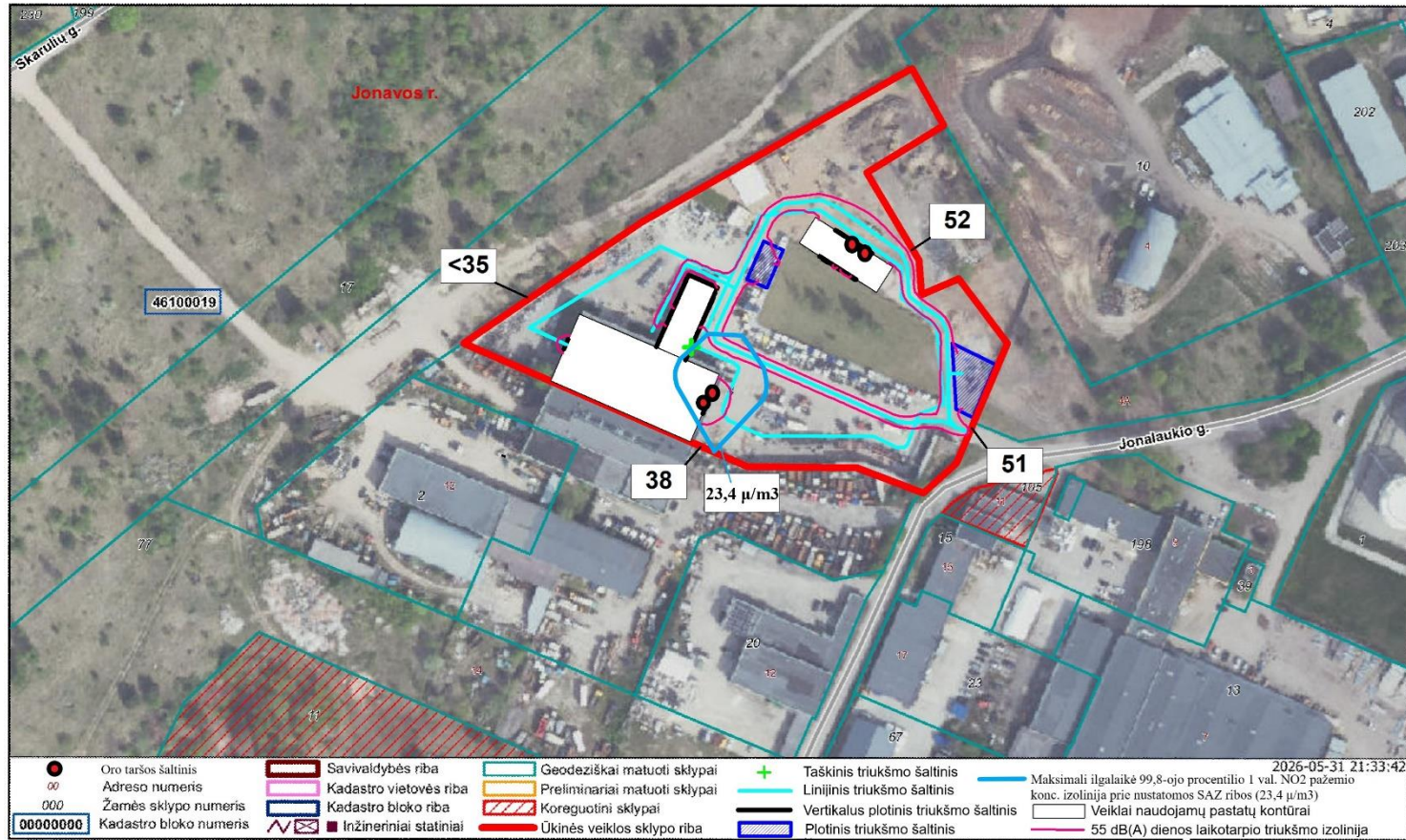
8.1.1. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);

8.1.2. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais.

17 pav., pateikiama taršos objekto RC kadastrinio žemėlapio ištrauka (mastelis 1:2000) su besiribojančių sklypų ribomis, artimiausia gyvenamos paskirties teritorija, taršos objekto sklypo ribomis ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis, patikslintomis pagal meteorologinius duomenis suskaičiuotomis objekto sukeltos taršos sklaidos duomenis bei ribines vertes, taršos objekto žemėlapio ištrauka su rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, patikslinta pagal viršnorminę triukšmo lygio izoliniją dienos metu ir maksimalią ilgalaikę 99,8-ojo procentilio vienos valandos Azoto dioksido (NO_2) pažemio koncentracijos izoliniją prie nustatomos SAZ ribos ($23,4 \mu/\text{m}^3$, sudaro 0,117 RV, kai $\text{RV} = 200 \mu/\text{m}^3$). Naudota Lietuvos koordinatų sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:2000

17 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona (raudonos spalvos linija) su viršnormine 55 dB(A) triukšmo lygio izolinija dienos metu ir maksimalia ilgalaikė 99,8-ojo procentilio vienos valandos Azoto dioksido (NO₂) pažemio koncentracijos izolinija prie nustatomos SAZ ribos (23,4 μ/m³, sudaro 0,117 RV, kai RV = 200 μ/m³). Nustatomas SAZ plotas - 1,8085 ha. Naudota Lietuvos koordinacių sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksniai ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime, buvo pasirinkti todėl, kad jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema ir pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesniais aplinkos veiksniais, nesukeliantiais pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksniai, kurie yra mažesni už nesukeliantius pasekmių gyvenimo kokybei ir identifikuojame tuos veiksniai, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei.

Triukšmo modeliavimas atliktas programa – „CadnaA“ (versija 2018 MR1). Ši programa skirta įvairių triukšmo šaltinių skleidžiamo garso lygio modeliavimui ir prognozavimui. „CadnaA“ programinis modelis triukšmo sklaidos vertinimą atlieka pagal Europos komisijos direktyvą 2002/49/EC (aplinkos triukšmo direktyva).

Iš transporto priemonių išsiskiriančių teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal „Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos“ (angl. EMEP/EEA Air Pollutant Emission Inventory Guidebook 2019) B dalies 1.A.3.b skyriaus „Road transport“ 3-5 lentelėje pateiktus teršalų emisijos faktorius ir 3-15 lentelėje pateiktas vidutinės kuro sąnaudas.

Teršalų kiekiai, išsiskiriantys iš stacionarių neorganizuotų taršos šaltinių apskaičiuoti remiantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos naujausios 2019 metų metodika (anglų kalba – The latest published version of EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 2.A.5.c skyriumi „Storage, handling and transport of mineral products“. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier2.

Šie skaičiavimo modeliai yra įtraukti į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Aplinkos oro taršos ir kvapų sklaidos modeliavimui naudota „ADMS 6“ matematinio modeliavimo programinė įranga (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). „ADMS 6“ modelis taikomas oro kokybei kontroliuoti ir skirtas taškiniais, ploto, linijiniams bei tūrio šaltiniams modeliuoti. „ADMS 6“ algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Šis modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros

Direktoriaus įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200). Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie narinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizinis veiksnys - triukšmas ir nagrinėjamos ūkinės veiklos įtakojamos oro taršos, taršos kvapais ir akustinio triukšmo prognozuojamos maksimalios koncentracijos ir vertės neviršys norminiais aktais nustatytų ribinių verčių.

11. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.